

**PRAVILA OSNOVNE HRK
SDD SHEME**

(verzija 3.0, primjena 03.09.2018.)

Sadržaj:

1.	REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA OSNOVNE HRK SDD SHEME	6
2.	RJEČNIK KRATICA I POJMOVA	7
3.	UVOD.....	8
3.1	SEPA	8
3.2	Osnovna HRK SDD Shema.....	8
3.3	Obvezujuća primjena Pravila.....	9
3.4	Odvojenost Sheme od infrastrukture	10
3.5	Ostale značajke Sheme	10
3.6	Poslovne prednosti Sheme.....	10
3.6.1	Prednosti za primatelje i njihova očekivanja	10
3.6.2	Prednosti za platitelje i njihova očekivanja.....	10
3.6.3	Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja	11
3.6.4	Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)	11
3.7	Pravni okvir Sheme	11
3.7.1	Primjena Uredbe 260/2012	12
4.	OPSEG OSNOVNE HRK SDD SHEME	14
4.1	Područje primjene	14
4.2	Priroda Sheme	14
4.3	Ponavlajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja	14
4.4	Dodatne opcionalne usluge (AOS)	15
4.5	Valuta.....	15
4.6	Dostupnost.....	15
4.7	Detalji plaćanja.....	15
4.8	XSD shema.....	16
4.9	Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih dijakritičkih znakova.....	16
5.	ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA OSNOVNE HRK SDD SHEME	17
5.1	Korisnici i Sudionici	17
5.2	Četverokutni model	18
5.3	Mehanizmi obračuna i namire (CSM)	19
5.4	Eksternalizacija aktivnosti Sudionika posrednika	19
5.5	Primjena Pravila	19
5.6	Odnos s Korisnicima	19
6.	POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA.....	20
6.1	Suglasnost	20
6.2	Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog).....	21
6.3	Vremenski tijek obrade	22
6.3.1	Standardni odnosi između ključnih datuma	23
6.3.2	Nestandardni odnos između ključnih datuma	23
6.3.3	Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)	23

6.3.4	Vremenski tijek obrada.....	23
6.3.5	Načela naplate naknade.....	28
6.3.6	Obrada R-transakcija	28
6.4	Opisi postupaka (PR)	30
6.4.1	Izdavanje Suglasnosti (PR-01).....	30
6.4.2	Izmjene Suglasnosti (PR-02).....	32
6.4.3	Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03).....	34
6.4.4	Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04).....	35
6.4.5	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	39
6.4.6	Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06).....	39
6.5	Opis koraka u postupku (PT).....	40
6.5.1	Izdavanje Suglasnosti (PR-01).....	40
6.5.2	Izmjena Suglasnosti (PR-02).....	41
6.5.3	Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03).....	42
6.5.4	Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04).....	43
6.5.5	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	55
6.5.6	Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06).....	57
6.6	Opis i sadržaj skupova podataka (DS)	59
6.6.1	Popis skupova podataka	59
6.6.2	DS-01 – Suglasnost	60
6.6.4	DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)	65
6.6.5	DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02)	66
6.6.6	DS-05 – Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)	67
6.6.7	DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu.....	67
6.6.8	DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga	68
6.6.9	DS-08 – Poruka Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev.....	68
6.6.10	DS-09 Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i odgovor na Zahtjev.....	69
6.6.11	DS-10 – Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti	71
6.6.12	DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev	72
6.7	Poslovno značenje atributa (AT).....	74
6.7.1	AT-01 – Identifikator suglasnosti	74
6.7.2	AT-02 – Identifikator primatelja.....	74
6.7.3	AT-03 – Naziv primatelja	75
6.7.4	AT-04 – IBAN primatelja.....	75
6.7.5	AT-05 – Adresa primatelja.....	75
6.7.6	AT-06 – Iznos SDD naloga u kunama	75
6.7.7	AT-07 – IBAN platitelja	75

6.7.8	AT-08 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora.....	75
6.7.9	AT-09 – Adresa platitelja	75
6.7.10	AT-10 – Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja).....	76
6.7.11	AT-11 – Traženi datum izvršenja SDD naloga.....	76
6.7.12	AT-12 – BIC PPU primatelja.....	76
6.7.13	AT-13 – BIC PPU platitelja	76
6.7.14	AT-14 – Ime i prezime platitelja	76
6.7.15	AT-15 – Naziv stvarnog dužnika.....	77
6.7.16	AT-16– Oznaka mjesta za elektronički potpis	77
6.7.17	AT-17 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)	77
6.7.18	AT-18 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost	77
6.7.19	AT-19 – Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost	77
6.7.20	AT-20 – Identifikacijska oznaka Sheme.....	77
6.7.21	AT-21 – Vrsta plaćanja.....	77
6.7.22	AT-22 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja).....	78
6.7.23	AT-24 – Razlog za izmjenu Suglasnosti	78
6.7.24	AT-25 – Datum potpisivanja Suglasnosti	78
6.7.25	AT-26 – Datum obračuna SDD naloga	78
6.7.26	AT-27 – Identifikacijska oznaka platitelja	79
6.7.27	AT-31 – Kod razloga poništenja (Reversal)	79
6.7.28	AT-33 – Potpis platitelja	79
6.7.29	AT-36 – Datum potpisa otkaza Suglasnosti.....	79
6.7.30	AT-37 – Identifikacija stvarnog dužnika	79
6.7.31	AT-38 – Naziv krajnjeg primatelja.....	79
6.7.32	AT-39 – Identifikacija krajnjeg primatelja	79
6.7.33	AT-43 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja	80
6.7.34	AT-44 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal)	80
6.7.35	AT-45 – Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja	80
6.7.36	AT-46 – Vrsta Zahtjeva za povrat (Refund)	80
6.7.37	AT-47 – Datum primitka Zahtjeva (Refund) kod PPU platitelja	80
6.7.38	AT-48 – Datum slanja Zahtjeva (Refund) od PPU platitelja	80
6.7.39	AT-49 – Naziv PPU platitelja	80
6.7.40	AT-50 – Podaci za kontakt PPU platitelja	81
6.7.41	AT-51 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti.....	81
6.7.42	AT-52 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva (Refund) kod PPU primatelja (da/ne)	
		81
6.7.43	AT-53 – Datum terećenja za SDD nalog.....	81
6.7.44	AT-54 – Datum zadnjeg SDD naloga	81
6.7.45	AT-55 – Datum otkaza/opoziva Suglasnosti	81
6.7.46	AT-56 – Referenca odgovora primatelja	81

6.7.47	AT-57 – Vrste odgovora	81
6.7.48	AT-58 – Šifra namjene SDD naloga	82
6.7.49	AT-59 – Kategorija namjene SDD naloga.....	82
6.7.50	AT-R1 – Tip R- transakcije	82
6.7.51	AT-R2 – Kategorija strane koja pokreće R-transakciju	82
6.7.52	AT-R3 – Kod razloga neprihvaćanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund)	82
6.7.53	AT-R4 – Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07))	83
	Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07)) u CSM-u.....	83
6.7.54	AT-R5 – Referenca R- transakcije koju dodjeljuje PPU iniciator R-transakcije....	83
6.7.55	AT-R6 – Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja.....	84
6.7.56	AT-R7 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal).....	84
6.7.57	AT-R8 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.....	84
7.	USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA	85
8.	PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA OSNOVNE HRK SDD SHEME	85
8.1	Sudjelovanje u Shemi.....	85
8.2	Usklađenost s Pravilima	85
8.3	Dostupnost.....	85
8.4	Registrar sudionika Sheme.....	85
8.5	Obveze PPU platitelja	86
8.6	Obveze PPU primatelja	86
8.7	Odgovornost sudionika	87
8.7.1	Trošak povrata (Refund i Return)	87
8.7.2	Naknada štete za kršenje Pravila	88
8.7.3	Ograničenja odgovornosti	88
8.7.4	Viša sila.....	88
8.8	Otkaz Sporazuma o pristupanju	88
8.9	Ugovorne odredbe	89
9.	UPRAVLJANJE OSNOVNOM HRK SDD SHEMOM	89
9.1	Pristupanje Osnovnoj HRK SDD Shemi	89
9.2	Izmjene i dopune Pravila.....	89
9.3	Rješavanje pritužbi Korisnika usluga na postupanje Sudionika	89
9.4	Rješavanje pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima.....	90
10.	ZAVRŠNE ODREDBE	90
11.	DODATAK I. UPUTE ZA PROCES POVRATA NEAUTORIZIRANE TRANSAKCIJE	90
11.1	Upute za PPU platitelja	90
11.2	Upute za PPU primatelja.....	91
12.	PRILOZI	93
12.1	Upute za Korisnike:.....	93
12.2	Upute za Sudionike:.....	93

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA OSNOVNE HRK SDD SHEME

Pravila Osnovne HRK SDD Sheme temelje se na sljedećim dokumentima:

Broj dokumenta	Naziv	Izdavatelj
EPC016-06	SEPA Core Direct Debit Scheme Rulebook	EPC
EPC114-06	SEPA Core Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines	EPC
EPC130-08	SEPA Core Direct Debit Scheme Customer-to-Bank Implementation Guidelines	EPC
EPC392-08	Guidelines for the Appearance of Mandates	
	A Glossary of Terms Used in Payments and Settlement Systems	BIS
2007/64/EZ	Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ	EC
EPC248-07	SEPA CSM Market Practices	EPC
NN, br. 66/2018.	Zakon o platnom prometu	RH
br. 260/2012	Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima	EC
NN, br. 50/2016.	Zakon o provedbi Uredbi Europske unije iz područja platnog prometa	RH
NN, br. 44/2016.	Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata	RH
	SEPA izravno terećenje međubankovni formati	
	Registrar SEPA Identifikatora primatelja – Uputa za korištenje	

Evidencija promjena Pravila osnovne HRK SDD sheme:

Verzija	Promjena
Verzija 3.0 Primjena 03.09.2018.	2. RJEĆNIK KRATICA I POJMOVA – dopuna pojma Trošak povrata
	OBRADA R-TRANSAKCIJA – dopune u dijelu Odbijanje na zahtjev platitelja (Refusal) i Povrat na zahtjev platitelja (Refund)
	6.5.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02) – dopuna u koraku PT-02.02 – Procedure za izmjenu Suglasnosti
	6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04) – dopuna u koraku PT-04.16 – PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava CSM-u
	6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04) – dopuna u koraku PT-04.21 – PPU platitelja prihvata ili odbija Zahtjev za povrat

	(Refund) neautorizirane transakcije – traži kopiju Suglasnosti od PPU primatelja.
	6.7.52 AT-R3 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund) - dopuna

2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA

Kratica	Značenje
AOS	Dodatne opcionalne usluge definirane nacionalnim specifičnostima platnog prometa
CSM	Mehanizam obračuna i namirenja platnih transakcija
EC	Europska komisija
EEA	Europski gospodarski prostor
EPC	Europsko platno vijeće
HOSK	Hrvatski odbor za SEPA koordinaciju
HSF	Hrvatski SEPA forum
KYC	Know Your Customer – načelo "Upoznaj svojega klijenta"
NOPP	Nacionalni odbor za platni promet
OUNS	Odbor za upravljanje nacionalnim Shemama
PPU	Pružatelj platnih usluga
PSD	Direktiva o platnim uslugama na unutarnjem tržištu
SDD	SEPA izravno terećenje
SEPA	Jedinstveno područje plaćanja u eurima
STP	Potpuno automatizirana elektronička obrada bez ručne intervencije
ZPP	Zakon o platnom prometu

Pojam	Definicija
Dostupnost	Dostupnost je koncept po kojemu su svi transakcijski računi klijenata u SEPA-i dostupni za izvršenje izravnih terećenja u sklopu Sheme.
Korisnik	Korisnik platne usluge – fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu primatelja i/ili platitelja SEPA izravnih terećenja u kunama
Trošak povrata	Kamata i naknada koju obračunava PPU platitelja
Platitelj	Potrošač koji je Korisnik transakcijskog računa i koji daje Suglasnost primatelju za zadavanje SDD naloga
Pravila	Pravilima Osnovne HRK SDD Sheme definiraju se poslovni zahtjevi i međubankovna pravila za funkcioniranje Sheme.
Prethodna obavijest	Primateljeva obavijest o iznosu i vremenskom rasporedu naplate dostavljena platitelju prije datuma terećenja računa
Primatelj plaćanja	Nepotrošač koji ima račun za plaćanje za koji su namijenjena novčana sredstva iz SDD naloga
Platna Shema	Jedinstveni skup pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica za izvršavanje pojedine platne transakcije
Platna transakcija	Prijenos novčanih sredstava između računa za plaćanje koji je inicirao primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
R-transakcija	Platna transakcija koju PPU ne može propisno izvršiti ili koja ima za posljedicu iznimnu obradu, između ostalog, zbog nedostatka novčanih sredstava, opoziva, pogrešnog iznosa ili pogrešnog datuma, nedostatka Suglasnosti ili pogrešnog odnosno zatvorenog računa

Sudionik	Sudionik Osnovne HRK SDD Sheme je svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja.
Suglasnost	Platiteljevo ovlaštenje primatelju plaćanja za zadavanje SDD naloga na teret transakcijskog računa platitelja
SDD nalog	Nalog SEPA izravnog terećenja
SEPA izravno terećenje	Nacionalna platna usluga u kunama za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju zadaje primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti platitelja
Shema	Osnovna HRK SDD Shema

3. UVOD

Pravilima Osnovne HRK SDD Sheme (u nastavku teksta: Pravila) opisuju se poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade nacionalnih izravnih terećenja u kunama dogovorenih unutar bankovne zajednice Republike Hrvatske prema SEPA pravilima.

HRK SDD Shema u potpunosti je uskladjena sa SEPA platnom shemom EPC-a poštujući pritom sve nacionalne specifičnosti kako bi se sudionicima nacionalnoga platnog prometa olakšala migracija na SEPA platnu shemu uvođenjem eura kao službene valute Republike Hrvatske. Ova platna Shema bit će na snazi sve do pristupanja Republike Hrvatske (u nastavku teksta: RH) europolodručju.

Pomoću Osnovne HRK SDD Sheme bankovna zajednica RH uspostavlja niz međubankovnih pravila, praksi i standarda kojih se pridržavaju Sudionici koji pristupaju Shemi.

3.1 SEPA

SEPA je jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. *The Single Euro Payments Area*), odnosno područje u kojemu pravne i fizičke osobe zadaju i primaju plaćanja u eurima, unutar Europskoga gospodarskog prostora¹, pod istim osnovnim uvjetima, s istim pravima i obvezama, neovisno o mjestu na kojemu se nalaze i neovisno o tome je li riječ o nacionalnim² ili prekograničnim plaćanjima³.

Europsko platno Vijeće (EPC) razvilo je i upravlja jedinstvenom platnom shemom za izvršavanje SEPA izravnih terećenja u valuti euro kako bi se uskladile platne sheme i različite platforme na nacionalnoj razini s ciljem migracije na jedinstvenu platnu shemu za SDD u eurima.

3.2 Osnovna HRK SDD Shema

¹ Europski gospodarski prostor obuhvaća države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (članice Europske unije, Island, Lihtenštajn i Norvešku).

² Članak 2. stavak 1. točka 30. Zakona o platnom prometu: "nacionalna platna transakcija" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platiteljev pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 5. Zakona.

³ Članak 2. stavak 1. točka 32. Zakona o platnom prometu: "prekogranična platna transakcija" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 5. Zakona, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice.

Osnovna HRK SDD Shema jedinstven je skup pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica dogovorenih unutar bankovne zajednice za izvršavanje izravnih terećanja u RH, koji je odvojen od bilo kakve infrastrukture ili platnog sustava koja/koji podupire njegovu primjenu. Uspostavom Osnovne HRK SDD sheme bankovna zajednica RH pružit će usluge izravnog terećenja u kunama po istim poslovnim pravilima, operativnim procedurama i tehničkim standardima po kojima se izvršavaju SEPA izravna terećenja u eurima.

SEPA izravno terećenje u kunama nacionalna je platna usluga za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovu Suglasnosti koju je platitelj dao primatelju plaćanja.

Shema se primjenjuje na platitelje potrošače.

Pravila Osnovne HRK SDD sheme izradila su radna tijela Hrvatskog odbora za SEPA koordinaciju (HOSK), a na prijedlog HOSK-a prihvata ih Nacionalni odbor za platni promet (NOPP). Postupci upravljanja pristupnim procesom Osnovne HRK SDD sheme, njezinim operativnim rukovođenjem te upravljanje promjenama platne sheme u nadležnosti su Odbora za upravljanje nacionalnim Shemama (OUNS).

Pravila, prakse i standardi definirani ovim Pravilima u najvećoj su mogućoj mjeri uskladjeni s Pravilima SDD-a (Rulebook) Europskog platnog vijeća (EPC-a). Nacionalne specifičnosti pri izvršenju SEPA izravnih terećenja u kunama obuhvaćene su uvođenjem dodatnih opcionalnih usluga (AOS).

Krajnji rok za migraciju postojećih izravnih terećenja u RH na Shemu je 31. svibanj 2019. u skladu s Nacionalnim planom migracije na SEPA-u.

Primatelji plaćanja koji sklapaju ugovor s PPU nakon 5. lipnja 2017. mogu ugavarati uslugu izvršenja izravnog terećenja isključivo prema ovim Pravilima.

3.3 Obvezujuća primjena Pravila

Sudionik Osnovne HRK SDD Sheme može biti svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja i koji je pristupio Shemi prema ovim Pravilima.

PPU postaje Sudionik Sheme potpisivanjem Sporazuma o pristupanju (u nastavku teksta: Sporazum).

Potpisom Sporazuma PPU se obavezuje primjenjivati poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih SEPA izravnih terećenja u kunama opisane Pravilima i pripadajućim dokumentima na multilateralnoj osnovi. Time se Sudionici Sheme međusobno obvezuju na dosljedno pridržavanje preuzetih obveza.

Pravilima se detaljno opisuju bitne obveze Sudionika povezanih sa Shemom. Za odnose između Sudionika i njegova klijenta te odnose između primatelja i platitelja Pravilima se propisuju minimalni zahtjevi koje definira Shema.

Pravila i procedure za pristupanje Osnovnoj SDD Shemi opisani su ovim Pravilima.

Sudionici mogu odabrati hoće li određene operativne aktivnosti u pružanju izravnih terećenja u kunama obavljati sami ili preko posrednika ili će ih eksternalizirati pružatelju usluga eksternalizacije. Ugovaranje eksternalizacije ne oslobađa Sudionika od obveza i odgovornosti definiranih Pravilima Sheme.

3.4 Odvojenost Sheme od infrastrukture

Shemom se utvrđuju poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i/ili provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja, neovisno o izboru tehničke infrastrukture PPU-a za obradu SEPA izravnih terećenja.

Pod infrastrukturom podrazumijevaju se različite vrste CSM mehanizama, tehnoloških platforma i mreža koje ih podržavaju. Infrastruktura je stvar tržišne ponude, a izbor pružatelja usluga infrastrukture odluka je PPU-a.

Sudionici su odgovorni za to da izabrana infrastruktura omogućuje poštivanje poslovnih i operativnih pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica obrade SEPA izravnih terećenja.

3.5 Ostale značajke Sheme

- Prava i obveze Sudionika te, po potrebi, njihovih klijenata, jasna su i nedvosmislena.
- U platnim porukama koriste se odgovarajući međunarodni standardi.
- Usklađenost sa Shemom osigurava potpunu interoperabilnost među Sudionicima.
- Pravila osiguravaju da je odgovornost za upravljanje rizicima na strani gdje je rizik nastao i da obveze snosi onaj koji je pogriješio.
- Sudionici mogu uvoditi inovacije na nacionalnom tržištu u skladu s potrebama Korisnika pod uvjetom da nisu u suprotnostima s ovim Pravilima.

3.6 Poslovne prednosti Sheme

Platna Shema pruža mnoge prednosti korisnicima u smislu funkcionalnosti, smanjenja troškova, jednostavnosti korištenja i automatizirane obrade (STP).

3.6.1 Prednosti za primatelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi primateljima su:

- jednostavan i isplativ način naplate,
- mogućnost definiranja točnog datuma naplate,
- sigurnije izvršenje naplate unutar prethodno definiranog vremenskog roka,
- mogućnost optimizacije tijeka novca i upravljanja likvidnošću,
- jednostavno usklađivanje primljenih uplata (naplata),
- mogućnost automatizacije rješavanja R-transakcija poput: odbijanja (Reject), povrata (Return i Refund) ili poništenja (Reversal),
- mogućnost naplate od svih platitelja korištenjem jedinstvenoga platnog instrumenta,
- smanjenje administrativnih troškova i povećanje sigurnosti kroz optionalnu upotrebu digitalnih potpisa za potpisivanje Suglasnosti (kada elektronički potpisi postanu dostupni).

Prema Shemi svi izdavatelji ponavljajućih i jednokratnih računa za pruženu uslugu mogući su primatelji SEPA izravnih terećenja.

3.6.2 Prednosti za platitelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi platiteljima su:

- jednostavan način plaćanja računa, bez rizika od posljedica zakašnjelog plaćanja,
- jednostavno praćenje terećenja na izvodima transakcijskih računa,

- mogućnost potpisivanja Suglasnosti u papirnatom obliku ili potpuno električkim načinom (kada e-suglasnost bude u primjeni),
- brza i jednostavna procedura povrata novca, bez pitanja, dostupna unutar osam tijedana od datuma terećenja.

Prema Shemi platitelji su potrošači koji imaju otvoren transakcijski račun vrste 31 (žiroračun) i/ili 32 (tekući račun).

3.6.3 Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi Sudionicima su:

- visokoautomatizirani i isplativi postupci, uz dematerijalizaciju podataka od početka do kraja,
- jasan, transparentan i pouzdan ciklus obrade
- učinkovito upravljanje obvezama i rizicima,
- ublažavanje rizika u međubankovnoj namiri i na međubankovnoj razini općenito,
- primatelji moraju na zahtjev predočiti sve dokaze da je nalog izvršen u skladu sa Suglasnosti,
- postizanje automatizirane obrade (STP) za sve transakcije, uključujući izravnu referencu na izvornu transakciju, odbijanja (Reject), povrati (Return i Refund) ili poništenja (Reversal),
- stvaranje uvjeta koji će svakom Sudioniku omogućiti pružanje usluge koja može stvoriti razuman ekonomski povrat dovoljan za osiguranje pouzdanosti, sigurnosti i rizičnog integriteta Sheme,
- jednostavnost provedbe,
- korištenje otvorenih standarda, poput ISO BIC-a kao identifikatora PPU-a i europskog IBAN-a kao identifikatora računa,
- nedvosmislena identifikacija svih primatelja SEPA izravnih terećenja – identifikator primatelja,
- primjena skupa usklađenih pravila i standarda.

3.6.4 Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)

Radi poboljšanja ponude i povećanja konkurentnosti, upravitelj platnog sustava može dodati druge funkcionalnosti i usluge (AOS) pod uvjetom da su poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja u potpunosti ispunjeni. Odvajanje Sheme od infrastrukture omogućuje Sudionicima Sheme slobodan izbor i pristup CSM-u neovisno o vlastitoj infrastrukturi odnosno infrastrukturi CSM-a.

3.7 Pravni okvir Sheme

Osnovna nacionalna SDD Shema za kune usklađena je s odredbama Zakona o platnom prometu i pravilima koja se temelje na dokumentaciji EPC-a:

- SEPA Core Direct Debit Scheme Rulebook, Verzija 9.0,
- SEPA Core Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines, Verzija 9.0,
- SEPA Core Direct Debit Scheme Customer-to-Bank Implementation Guidelines, Verzija 9.0,
- Guidelines for the Appearance of Mandates.

3.7.1 Primjena Uredbe 260/2012

U ovim se Pravilima na odgovarajući način koriste standardi i tehnički zahtjevi iz članka 5. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009.

1. Pružatelji platnih usluga izvršavaju transakcije izravnog terećenja prema sljedećim zahtjevima:

- (a) Moraju se koristiti identifikacijskom oznakom računa za plaćanje – IBAN.
- (b) Moraju primjenjivati standard za format poruka ISO 20022 XML – kada prenose platne transakcije drugom PPU-u ili preko CSM-a.
- (c) Moraju osigurati da se, ako Korisnik koji nije potrošač inicira pojedinačna izravna terećenja koja se ne prenose pojedinačno nego zajedno u paketu, primjenjuje standard za format poruka ISO 20022 XML.

Ne dovodeći u pitanje točku (b), pružatelji platnih usluga na poseban zahtjev Korisnika koriste se standardom za format poruka ISO 20022 XML u odnosu na tog Korisnika.

2. Pružatelji platnih usluga izvršavaju izravna terećenja prema sljedećim uvjetima, podložno svim obvezama propisanima zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka:

- (a) PPU primatelja plaćanja mora osigurati da:
  - (i) primatelj plaćanja dostavi sljedeće elemente podataka s prvim izravnim terećenjem, jednokratnim izravnim terećenjem te sa svakom sljedećom platnom transakcijom:
    - i. vrstu izravnog terećenja (ponavljajuće, jednokratno, prvo, zadnje ili poništenje)
    - ii. naziv primatelja plaćanja,
    - iii. IBAN računa za plaćanje primatelja plaćanja koji će se odobriti radi naplate,
    - iv. ime i prezime platitelja
    - v. IBAN platiteljeva računa za plaćanje koji će se teretiti radi naplate,
    - vi. jedinstveni identifikator Suglasnosti,
    - vii. datum potpisivanja Suglasnosti,
    - viii. iznos naplate,
    - viii. ako Suglasnost preuzima primatelj plaćanja koji nije primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost, jedinstveni identifikator Suglasnosti koju je dao izvorni primatelj plaćanja,
    - ix. identifikator primatelja plaćanja,
    - x. ako Suglasnost preuzima primatelj plaćanja koji nije primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost, identifikator izvornog primatelja plaćanja,
    - xi. informacije o opisu plaćanja koje primatelj plaćanja dostavi platitelju,
    - xii. svrhu naplate,
    - xiii. kategoriju svrhe naplate;
  - (ii) platitelj dâ suglasnost i primatelju plaćanja i PPU-u platitelja (izravno ili neizravno preko primatelja plaćanja), da se Suglasnost, zajedno s naknadnim izmjenama ili opozivom, pohrani kod primatelja plaćanja ili treće strane u ime primatelja plaćanja, te da PPU primatelja obavijesti primatelja plaćanja o toj obvezi u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuju prethodne informacije iz okvirnog ugovora;
- (b) PPU primatelja plaćanja mora PPU-u platitelja dostaviti elemente podataka, i to:

- i. BIC PPU-a primatelja plaćanja (ako pružatelji platnih usluga koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- ii. BIC PPU-a platitelja (ako pružatelji platnih usluga koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- iii. ime i prezime stvarnog dužnika (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- iv. identifikaciju stvarnog dužnika (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- v. naziv krajnjeg primatelja plaćanja (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- vi. identifikaciju krajnjeg primatelja (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti)
- vii. identifikacijsku oznaku Sheme,
- viii. datum obračuna,
- ix. referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja,
- x. vrstu Suglasnosti,
- xi. vrstu plaćanja (ponavlajuće, jednokratno, prvo, zadnje ili poništenje),
- xii. naziv primatelja plaćanja,
- xiii. IBAN računa primatelja plaćanja koji će se odobriti,
- xiv. ime i prezime platitelja
- xv. IBAN računa platitelja koji će se teretiti,
- xvi. jedinstveni identifikator suglasnosti,
- xvii. datum potpisivanja Suglasnosti,
- xviii. iznos naplate,
- xix. jedinstveni identifikator suglasnosti, koji je dostavio izvorni primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost (ako je Suglasnost dana primatelju plaćanja koji nije izvorni primatelj plaćanja),
- xx. identifikator primatelja plaćanja,
- xxi. identifikator izvornog primatelja plaćanja kojemu je dana Suglasnost (ako je Suglasnost preuzeo primatelj plaćanja koji nije izvorni primatelj plaćanja),
- xxii. informacije o opisu plaćanja koje primatelj plaćanja dostavi platitelju;

(c) PPU platitelja mora dostaviti ili staviti na raspolaganje platitelju elemente podataka, i to:

- i. jedinstveni identifikator suglasnosti,
- ii. identifikator primatelja plaćanja,
- iii. naziv primatelja plaćanja,
- iv. iznos naplate,
- v. informacije o opisu plaćanja,
- vi. identifikacijsku oznaku Sheme;

(d) platitelj mora imati pravo naložiti svojem PPU-u da:

- (i) ograniči naplatu izravnog terećenja na određeni iznos ili vremenski okvir, ili oboje;
- (ii) zabrani sva izravna terećenja računa platitelja ili da ograniči sva izravna terećenja, po nalogu jednog ili više primatelja plaćanja, ili da odobri samo izravna terećenja po nalogu jednog ili više primatelja plaćanja.

PPU platitelja obavještava platitelja o pravima iz točke (d) u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuju prethodne informacije iz okvirnih ugovora.

Sa svakom transakcijom izravnog terećenja primatelj plaćanja šalje podatke iz Suglasnosti svojem PPU-u, a PPU primatelja plaćanja prenosi podatke iz Suglasnosti PPU-a platitelja sa svakom transakcijom izravnog terećenja.

4. OPSEG OSNOVNE HRK SDD SHEME

4.1 Područje primjene

Osnovna HRK SDD Shema primjenjuje se samo za nacionalna izravna terećenja u kunama.

Shema se temelji na poslovnim pravilima, praksama i standardima Osnovne SDD Sheme EPC-a, a primjenjuje se na platitelje potrošače koji imaju otvoren transakcijski račun vrste 31 (žiro račun) i/ili 32 (tekući račun).

4.2 Priroda Sheme

Ovim je Pravilima regulirano SEPA izravno terećenje kao platna usluga za izvršenje naplate u kunama s transakcijskih računa koji omogućuju takvo terećenje.

Nalog SEPA izravnog terećenja s transakcijskog računa platitelja inicira primatelj preko svojeg PPU-a. Platitelj i primatelj moraju imati otvorene transakcijske račune kod Sudionika Sheme.

Potpisivanjem Suglasnosti za SEPA izravno terećenje platitelj daje Suglasnost primatelju plaćanja za iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa platitelja te se ista ujedno smatra i autorizacijom danom PPU-u platitelja za terećenje transakcijskog računa platitelja.

Transakcije SEPA izravnog terećenja transakcije su odvojene od ugovora koji se sklapa između platitelja i primatelja. Ugovorni odnos između platitelja i primatelja ne odnosi se na PPU primatelja i PPU platitelja.

Odnosi PPU-a i njihovih klijenata regulirani su općim uvjetima o pružanju usluga SEPA izravnog terećenja i okvirnim ugovorima o vođenju transakcijskog računa.

Svrha je ključnih elemenata Sheme, skupa međubankovnih pravila, praksi i standarda za izvršenje transakcija SEPA izravnih terećenja u kunama, osigurati potpunu elektroničku automatsku obradu (STP) transakcija od početka do kraja procesa.

To se odnosi i na različite postupke rješavanja iznimaka (R-transakcije) poput odbijanja (Reject), povrata (Return), poništenja (Reversal), zahtjeva za povrat (Refund), odbijanja platitelja (Refusal) i opoziva primatelja (Revocation).

Dopušta se samo elektronička razmjena podataka o Suglasnosti između Sudionika, a platitelj i primatelj Suglasnost razmjenjuju u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Shema ostavlja prostor za konkureniju među Sudionicima. Time se u skladu s pravilima Sheme Sudionicima i skupinama Sudionika omogućuje razvoj vlastitih proizvoda i ponuda dodatnih usluga (AOS) svojim klijentima (vidi točku 4.4) kako bi se ostvarili specifični ciljevi.

Shema daje platiteljima potpuno pravo da odlučuju o prihvatu ili odbijanju Suglasnosti.

4.3 Ponavlјajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja

Shema se odnosi na dvije vrste plaćanja:

- ponavlјajuće SEPA izravno terećenje kod kojeg se autorizacija platitelja koristi za niz platnih transakcija koje inicira primatelj,
- jednokratno SEPA izravno terećenje kod kojeg platitelj daje autorizaciju za samo jednu platnu transakciju i ta se autorizacija ne može koristiti ni za koju drugu transakciju.

Ne postoji razlika u pravnoj prirodi između ove dvije vrste SEPA izravnih terećenja.

4.4 Dodatne opcionale usluge (AOS)

Ovim se Pravilima definiraju dodatne opcionale usluge (engl. Additional Optional Services – AOS) koje uvažavaju potrebe hrvatske bankovne zajednice i navike Korisnika platnih usluga u RH kako bi se izravna terećenja mogla nesmetano izvršavati.

Dodatne opcionale usluge mogu prema vlastitom izboru pružati Sudionici Sheme kako bi ispunili specifična očekivanja klijenata, ako nisu u suprotnosti s pravilima SEPA Sheme kako je definira EPC i ako su u skladu sa Shemom.

Osnovna HRK SDD Shema osigurava kontinuitet korištenja poziva na broj platitelja (polje 2.74 *End-To-End Identification* – Jedinstveni identifikator) i poziva na broj primatelja (polje 2.184 *Remittance Information* – Detalji plaćanja) uz upotrebu polja 2.187 *Additional Remittance Information* – Dodatni detalji plaćanja koje se koristi za opis plaćanja iz poruke za iniciranje SEPA izravnog terećenja pain.008.001.02 kako bi se osigurao STP u sustavima koji su razvili automatizam knjiženja i intenzivno se njime koriste.

Obveznim korištenjem modela i poziva na broj osigurava se STP i zadržava već razvijen automatizam knjiženja i redovitost korištenja u poslovnim sustavima.

Popis AOS usluga javno je objavljen na internetskoj stranici www.sepa.hr.

4.5 Valuta

Sva SEPA izravna terećenja provode se u kunama tijekom cijelog procesa obrade, uključujući i sve obrade R-transakcija. Transakcijski računi platitelja i primatelja mogu biti u kunama ili nekoj drugoj valuti. Sva preračunavanja valuta koja obavlja PPU platitelja ili PPU primatelja, kao i povezani rizici za PPU, nisu predmet ove Sheme.

Svi povrati (Return), poništenja (Reversal), zahtjevi za povrat (Refund) i opozivi primatelja (Revocation) moraju se temeljiti na točnom iznosu u kunama izvornog SEPA izravnog terećenja.

4.6 Dostupnost

Sudionici se potpisivanjem Sporazuma o pristupanju obvezuju primati i obrađivati SEPA izravna terećenja u skladu sa Shemom.

4.7 Detalji plaćanja

Podaci SEPA izravnog terećenja navedeni u polju 2.173 *Remittance Information* – Detalji plaćanja iz poruke za iniciranje SEPA izravnog terećenja pain.008.001.02 koriste se za obradu strukturiranih detalja plaćanja do najviše 140 znakova.

Strukturirani detalji plaćanja popunjavaju se u dijelu reference koju određuje primatelj plaćanja tako da se navede model i poziv na broj primatelja prema Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba i Jedinstvenom pregledu osnovnih modela "poziva na broj", s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja.

Uz strukturirane detalje plaćanja obvezno se dodatno popunjava i polje 2.187 *Additional Remittance Information* – Dodatni detalji plaćanja u kojemu se navodi opis plaćanja.

Podatak iz polja 2.173 *Remittance Information* – Detalji plaćanja, koji dostavlja primatelj u SDD nalogu, PPU primatelja mora prenijeti u potpunosti i bez izmjena preko CSM-a do PPU-a platitelja. PPU primatelja provjerava ispravnost strukturiranih detalja primatelja u trenutku zaprimanja SDD naloga od primatelja.

4.8 XSD shema

HR XSD shema za SEPA izravno terećenje u kunama sadržava propisanu strukturu SEPA CORE izravnog terećenja prema pravilima SEPA-e i ISO 20022 formata kao i specifičnim nacionalnim pravilima dogovorenima na razini bankovne zajednice.

HR XSD shema dostupna je na internetskim stranicama www.sepa.hr, Hrvatske narodne banke, Hrvatske udruge banaka, poslovnih banaka registriranih u Republici Hrvatskoj, Hrvatske gospodarske komore i Financijske agencije.

HR XSD shema definirana je za poruku izravnog terećenja (pain.008.001.02), dok se za ostale poruke klijent-banka (pain.002.001.03 i pain.007.001.02) preuzima ISO 20022 XSD shema.

4.9 Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih dijakritičkih znakova

U nacionalnim SEPA izravnim terećnjima u kunama dopušteno je korištenje latiničnog pisma, brojeva te upotreba posebnih znakova, kako je propisano uputama za Korisnike.

U Osnovnoj HRK SDD shemi koriste se hrvatski dijakritički znakovi (u slovima č, č, đ, š i ž).

5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA OSNOVNE HRK SDD SHEME

5.1 Korisnici i Sudionici

U izvršenju SEPA izravnih terećenja u kunama sudjeluju sljedeći Korisnici i Sudionici:

- **Primatelj** je Korisnik Sheme koji prima novčana sredstva u korist svojeg transakcijskog računa na osnovi zaprimljene Suglasnosti od platitelja koju pohranjuje radi iniciranja naloga SEPA izravnih terećenja. Primatelj može biti samo nepotrošač.
- **Platitelj** je Korisnik Sheme koji daje Suglasnost primatelju da inicira naloge SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa vrste 31 (žiro račun) i/ili 32 (tekući račun). Platitelj je uvijek potrošač i Korisnik transakcijskog računa koji se tereti.
- **PPU primatelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun primatelja i s njim sklapa ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju tog ugovora PPU primatelja prima i obrađuje naloge SEPA izravnog terećenja primatelja, proslijedjući ih prema PPU-u platitelja u skladu s ovim Pravilima.
- **PPU platitelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun platitelja koji će se teretiti i koji s platiteljem sklapa okvirni ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju toga okvirnog ugovora PPU platitelja izvršava svaki nalog SEPA izravnog terećenja koji je inicirao primatelj, terećenjem transakcijskog računa platitelja u skladu s ovim Pravilima.

U Shemu mogu biti uključeni i drugi subjekti:

- **CSM:** Mehanizmi obračuna i namire mogu uključivati usluge obračuna i namire koje obavljaju kliničke kuće, unutarbankovni i unutargrupni dogovori te bilateralni ili multilateralni sporazumi između Sudionika. Termin CSM ne označava nužno jedan subjekt. Primjerice, funkciju obračuna i funkciju namire mogu obavljati zasebni subjekti.
- **PPU posrednik:** PPU koji nudi posredničke usluge drugom PPU-u platitelja i/ili primatelja u slučajevima kada on sam nije izravan Sudionik CSM-a.
- **Treće strane:** Na temelju ugovora za PPU obavljaju usluge koje je dopušteno eksternalizirati.

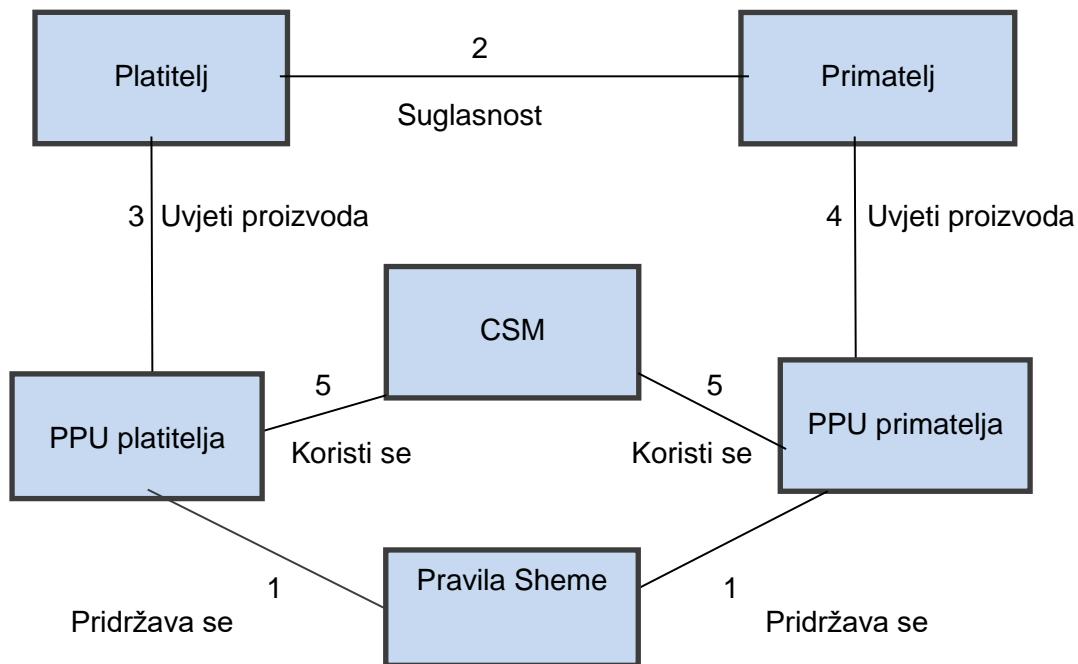
PPU platitelja i PPU primatelja dužni su ispunjavati obveze u skladu s ovim Pravilima Sheme.

Ako se PPU platitelja i PPU primatelja koriste uslugama treće strane, obvezni su osigurati da treća strana platne transakcije izvršava u skladu s ovim Pravilima.

Registrar Sudionika vodi OUNS. Registrar Sudionika sadržava popis svih Sudionika koji su pristupili Shemi potpisivanjem Sporazuma o pristupanju.

5.2 Četverokutni model

U dijagramu su prikazani ugovorni odnosi između Korisnika i Sudionika.

Slika 1. Četverokutni model – Ugovorni odnos

Korisnici i Sudionici Sheme međusobno su povezani nizom odnosa označenih brojevima:

1. Ugovorni odnos temeljen na Shemi kojim su svi Sudionici Sheme vezani - Sporazum o pristupanju.
2. Odnos između primatelja i platitelja povezan sa zahtjevom za izvršenje plaćanja. Rezultat tog odnosa je Suglasnost dogovorena između primatelja i platitelja koju potpisuje platitelj. Skupovi podataka potrebni za Suglasnost propisani su Shemom, a odnos između primatelja i platitelja Shema ne regulira.
3. Odnos između platitelja i njegovog PPU-a povezan s uslugom SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
4. Odnos između primatelja i njegova PPU-a u vezi s pružanjem usluge SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
5. Odnos između PPU-a platitelja i PPU-a primatelja te odabranih mehanizama obračuna i namire (CSM) povezan s uvjetima pruženih usluga. Ovi odnosi nisu regulirani Shemom, ali su Sudionici u tim odnosima obvezni osigurati poštivanje minimuma zahtjeva za izvršenje SEPA izravnog terećenja.
6. Po potrebi, odnosi između PPU-a platitelja i/ili PPU-a primatelja te svih posredničkih banaka koje ne regulira Shema (nisu prikazani na dijagramu Slika 1.).

5.3 Mehanizmi obračuna i namire (CSM)

Mehanizmi obračuna i namire odgovorni su prema PPU-u platitelja i PPU-u primatelja koji se koriste njihovim uslugama.

Mehanizmi obračuna:

- moraju biti usklađeni sa ZPP-om i Zakonom o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata,
- podržavaju obradu SEPA izravnih terećenja u kunama u skladu s ovim Pravilima,
- zaprimaju transakcije SEPA izravnog terećenja PPU-a primatelja,
- obračunavaju transakcije SEPA izravnog terećenja i prosleđuju ih prema PPU-u platitelja, osiguravajući da svi podaci koje je naveo primatelj i PPU primatelja budu preneseni u cijelosti i bez izmjena do PPU-a platitelja i platitelja,
- obrađuju R-transakcije kao što su odbijanja (Reject), povrati (Return) i zahtjevi za povrat (Refund),
- osiguravaju namiru u Hrvatskom sustavu velikih plaćanja,
- osiguravaju sve potrebne postupke za upravljanje rizicima i druge povezane usluge.

Mehanizmi obračuna i namire na svojim internetskim stranicama objavljaju popis AOS usluga koje podržavaju. CSM propisuje procedure sudjelovanja i pravila rada kojih se moraju pridržavati svi Sudionici.

5.4 Eksternalizacija aktivnosti Sudionika posrednika

Sudionik koji s trećom stranom ugovori obavljanje pojedinih aktivnosti pružanja usluge SEPA izravnog terećenja (eksternalizacija), uključujući i usluge koje mu na temelju ugovora pruža PPU posrednik, dužan je osigurati:

- da je navedena usluga u skladu s obvezama preuzetima ovim Pravilima,
- transparentnost usluge prema drugim Sudionicima i klijentima,
- da navedena usluga ne utječe ili mijenja međusobne obveze Sudionika preuzete ovim Pravilima.

Ako se Sudionik koristi uslugama PPU-a posrednika za obavljanje bilo koje funkcije povezane sa SEPA izravnim terećnjima, dužan je:

- osigurati transparentnost te ni u kojem slučaju ne mijenjati ili utjecati na obveze Sudionika,
- sklopiti poseban ugovor s PPU-om posrednikom.

5.5 Primjena Pravila

Postupanje Sudionika u skladu s odredbama Pravila nadzire OUNS. Pritužbe Sudionika na postupanje drugih sudionika protivno Shemi, odnosno ovim Pravilima, rješavaju se prema točki 9.4 ovih Pravila.

5.6 Odnos s Korisnicima

Pravila ne propisuju odnos Sudionika i Korisnika, međutim svaki je Sudionik (svojim aktima kojima uređuje odnos s Korisnicima) obvezan osigurati postupanje u skladu s Pravilima.

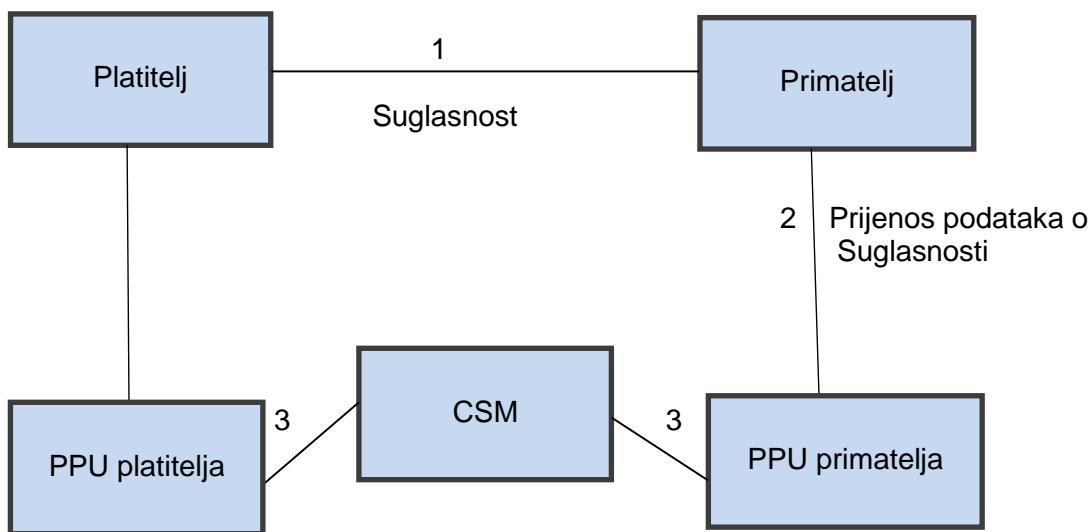
U skladu s točkom 8. Sudionici moraju osigurati da okvirni ugovori za platitelje i ugovori s primateljima omogućuju Sudionicima ispunjavanje njihovih obveza prema Shemi.

6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA

Svi Sudionici Sheme i drugi subjekti moraju poštivati poslovna i operativna pravila Sheme kako bi Shema ispravno funkcionirala.

6.1 Suglasnost

Shematski prikaz Korisnika i Sudionika Sheme i njihove interakcije pri davanju Suglasnosti prikazan je sljedećim dijagramom:

Slika 2Error! No sequence specified.. Četverokutni model – Suglasnost

Suglasnost (1) izraz je pristanka koji platitelj daje primatelju, čime navedenom primatelju dopušta iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa platitelja te dopušta njegovom PPU-u da postupa u skladu s tim uputama, a prema Pravilima.

Platitelj popunjava svoje podatke na Suglasnosti i daje ju primatelju. Suglasnost može biti u papirnatom obliku koju platitelj vlastoručno potpisuje. Papirnata Suglasnost može se pohranjivati kao izvorni dokument ili u digitaliziranom obliku u skladu s nacionalnim zakonskim propisima. Suglasnost također može biti elektronički dokument koji je izrađen i potpisana naprednim elektroničkim potpisom.

Suglasnost, u papirnatom ili u elektroničkom obliku, mora sadržavati obvezan tekst i ime i prezime platitelja koji je potpisuje. Sadržaj Suglasnosti opisan je u točki 6.7.2 ovih Pravila.

Primatelj može platitelju ponuditi automatizirano sredstvo popunjavanja Suglasnosti, uključujući korištenje naprednoga elektroničkog potpisa.

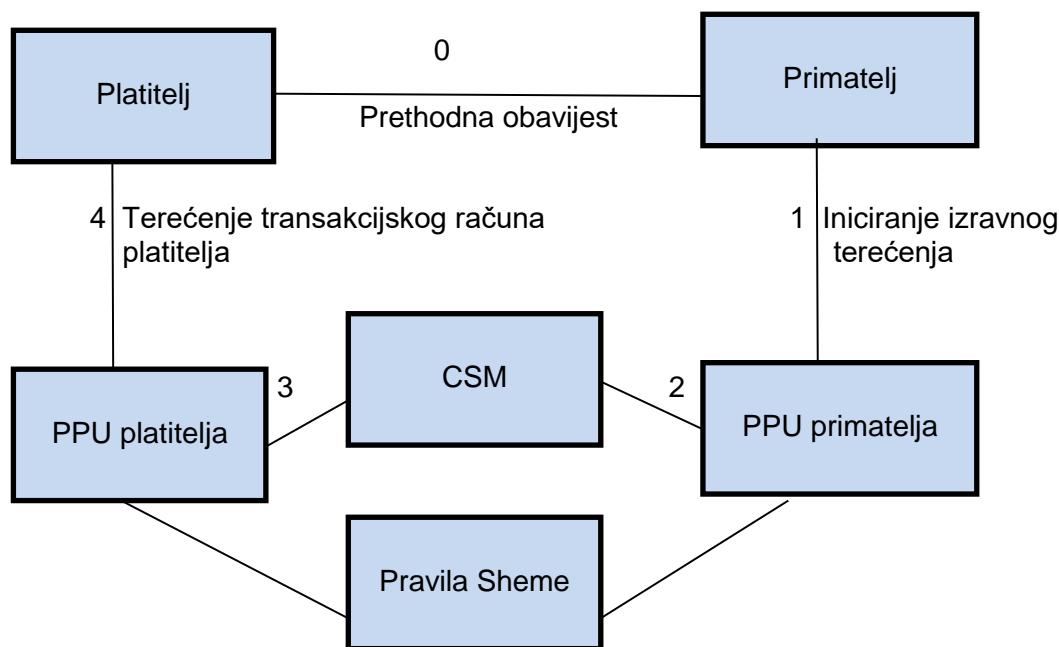
Primatelj ima obvezu Suglasnost, bilo u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajedno sa svim povezanim izmjenama i dopunama ili informacijama u vezi s otkazom, obustavom ili prestankom važenja, pohraniti u nepromijenjenom obliku u skladu s nacionalnim zakonskim propisima te ugovornim uvjetima s PPU-om primatelja. Nakon opoziva ili otkaza Suglasnosti primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s važećim nacionalnim zakonskim zahtjevima, njegovim ugovornim uvjetima sa svojim PPU-om te minimalno tijekom razdoblja koje se propisuje točkom 6.6.4 Pravila kako bi platitelj dobio povrat novčanih sredstava za neautoriziranu transakciju u skladu sa Shemom.

Kada je Suglasnost u papirnatom obliku, primatelj mora dematerijalizirati podatke s potpisane Suglasnosti bez mijenjanja sadržaja papirnate Suglasnosti. Kada je Suglasnost u elektroničkom obliku, podaci s elektroničkog dokumenta moraju se izdvojiti bez mijenjanja sadržaja elektroničke Suglasnosti.

Podaci sa Suglasnosti moraju se proslijediti do PPU-a primatelja (2) zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja. Dematerijalizirani podaci sa Suglasnosti zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja moraju se proslijediti (3) od PPU-a primatelja do PPU-a platitelja preko odabranog CSM-a. PPU platitelja može nuditi AOS usluge platitelju korištenjem podataka sa Suglasnosti. AOS usluge može nuditi i PPU primatelja svojem primatelju.

6.2 Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog)

U dijagramu je dan Shematski pregled sudionika i njihove interakcije u procesu postupanja s nalogom SEPA izravnog terećenja.

Slika 3. Četverokutni model – SDD nalog

Primatelj mora poslati prethodnu obavijest (0) platitelju u skladu s vremenskim okvirom definiranim u točki 6.3.

Nakon primitka potpisane Suglasnosti primatelj može inicirati SDD nalog (1).

Primatelj ima obvezu pridržavati se propisanog razdoblja za podnošenje SDD naloga prije datuma izvršenja. PPU platitelja ima obvezu zaprimiti SDD nalog najkasnije jedan međubankovni radni dan prije datuma izvršenja bez obzira na to radi li se o jednokratnom ili ponavljajućem SEPA izravnom terećenju. Detaljnije informacije o vremenskom tijeku obrada navedene su u poglavljiju 6.3.

PPU primatelja šalje SDD naloge PPU-u platitelja preko odabranog CSM-a (2).

CSM će obraditi SDD naloge te ih proslijediti prema ciklusu obračuna (3) i obaviti ostale postupke povezane s obračunom.

PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja samo ako su ispunjeni uvjeti za izvršenje naloga iz okvirnog ugovora između njega i platitelja (4). PPU platitelja može svojim platiteljima ponuditi AOS, ali ga Shema na to ne obvezuje.

Platitelj od svog PPU-a može zatražiti da:

- ograniči naplatu izravnog terećenja na određeni iznos ili vremenski okvir, ili oboje;
- blokira sva izravna terećenja računa platitelja ili da blokira sva izravna terećenja, po nalogu jednog ili više navedenih primatelja plaćanja ("crna lista"), ili da odobri samo izravna terećenja po nalogu jednog ili više navedenih primatelja plaćanja ("bijela lista").

PPU platitelja ima obvezu omogućiti ovu uslugu svojim platiteljima.

PPU platitelja može odbiti (Reject) SDD nalog prije obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga (npr. zatvoren transakcijski račun, smrt klijenta, zabrana provođenja SEPA izravnih terećenja za taj transakcijski račun, zbog razloga navedenih odredbama ZPP-a kojima se uređuje isključenje odgovornosti ili ako platitelj odbija terećenje).

PPU platitelja može tražiti povrat (Return) SDD naloga najkasnije jedan međubankovni radni dan nakon datuma obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga (npr. zatvoren transakcijski račun, klijent preminuo, zabrana provođenja SEPA izravnih terećenja za taj transakcijski račun, zbog razloga navedenih odredbama ZPP-a kojima se uređuje isključenje odgovornosti ili ako platitelj odbija terećenje). Pravila Sheme daju ugovorno pravo PPU-u platitelja za povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od PPU-a primatelja. PPU primatelja ima pravo na povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od primatelja u skladu s međusobno ugovorenim uvjetima.

Platitelj ima pravo na povrat (Refund) temeljem zahtjeva upućenog svojem PPU-u u skladu s točkama 6.3 i 6.4 Pravila. Ako platitelj ima pravo na povrat prema Pravilima, PPU platitelja mora vratiti iznos platitelju. Pravila Sheme daju ugovorno pravo PPU-u platitelja da iznos povrata nadoknadi od PPU-a primatelja. PPU primatelja ima pravo na povrat iznosa ove R-transakcije (Refund) od primatelja u skladu s međusobno ugovorenim uvjetima. Izvršeni povrat ne oslobađa platitelja obveze da sva pitanja u vezi sa spornim nalogom razriješi s primateljem niti povrat sredstava koji je izvršio PPU platitelja utječe na ishod tog spora. Eventualna sporna pitanja između platitelja i primatelja zbog SDD naloga izvan su opsega Sheme.

Za ponavljajuće SEPA izravno terećenje primatelj višekratno zadaje SDD naloge u skladu sa Suglasnosti. PPU primatelja proslijeđuje SDD naloge CSM-u, koji ih zatim proslijeđuje PPU-u platitelja kako bi se teretio transakcijski račun platitelja.

Ako primatelj ne inicira SDD nalog u skladu sa Suglasnosti u razdoblju od 36 mjeseci (počevši od datuma zadavanja zadnjeg SDD naloga, čak i ako je odbijen (Reject) ili vraćen (Return ili Refund)), primatelj mora otkazati Suglasnost i više mu nije dopušteno zadavati SDD naloge na temelju otkazane Suglasnosti. Ako postoji daljnja potreba za SEPA izravnim terećenjem, mora se potpisati nova Suglasnost. Pravila ne obvezuju PPU-a platitelja ni PPU-a primatelja na provjeru ispravne primjene ovog pravila, već je to isključivo obveza primatelja.

6.3 Vremenski tijek obrade

Tijek obrade SDD naloga opisan je na sljedeći način:

- ključni datumi za normalni tijek,
- ključni datumi za R-transakcije,
- krajnje vrijeme primitka (Cut-off time),
- terminski plan.

Međubankovni radni dan jest dan na koji je PPU dostupan za međubankovno poslovanje i izvršenje SEPA izravnog terećenja.

Kalendarski dan je bilo koji dan u godini.

6.3.1 Standardni odnosi između ključnih datuma

Datum dospijeća SDD naloga datum je na koji dospijeva obveza platitelja prema primatelju i mora biti definiran ugovorom ili općim uvjetima između platitelja i primatelja.

Datum izvršenja (Requested Collection Date – dan D) je datum koji primatelj dostavlja u SDD nalogu i na koji želi da mu se odobri račun za iznos platne transakcije inicirane na temelju Suglasnosti.

Datum obračuna je datum na koji se obavlja obračun u CSM-u.

Datum terećenja je datum na koji se tereti transakcijski račun platitelja.

U pravilu su **datum izvršenja, datum obračuna i datum terećenja isti**.

To se pravilo ostvaruje kada su ispunjene sljedeće prepostavke:

- SDD nalog sadržava datum izvršenja u skladu s pravilima Sheme.
- PPU platitelja i PPU primatelja dostupni su za obračun na datum izvršenja.
- CSM je otvoren za obračun/namiru na datum izvršenja.
- PPU platitelja može teretiti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga na datum izvršenja.

6.3.2 Nandestandardni odnos između ključnih datuma

U sljedećim slučajevima standardni odnos između ključnih datuma nije moguć:

- Kada zbog bilo kojeg razloga SDD nalog nije dostavljen u skladu s krajnjim vremenom primitka te njegov datum izvršenja ne dopušta PPU-u primatelja da zaprimi SDD nalog u skladu s pravilom opisanim u točki 6.3.4, primatelj ili PPU primatelja ovaj datum izvršenja može zamijeniti što ranijim novim datumom izvršenja u skladu s međusobnim dogовором. Na međubankovnoj razini zadani datum izvršenja ne može se nikada mijenjati.
- Kada datum izvršenja nije međubankovni radni dan, datum obračuna je sljedeći međubankovni radni dan.
- Iznimno, kad PPU platitelja zbog tehničkih problema ne može teretiti transakcijski račun platitelja na datum izvršenja, terećenje se može izvršiti naknadno. PPU platitelja mora zatražiti povrat (Return) na vrijeme, kako bi ispunio pravilo da se povrati mogu obračunati najkasnije na D+1 međubankovnih radnih dana.

6.3.3 Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)

Shema pokriva krajnje vrijeme primitka izraženo jedino u danima. Krajnje vrijeme primitka unutar pojedinog dana dogovara se između CSM-a i Sudionika, kao i između PPU-a primatelja i PPU-a platitelja te primatelja i platitelja.

6.3.4 Vremenski tijek obrada

U dijagramu je prikazana transakcija po vremenskom tijeku obrade, osim detaljnog opisa povrata (Refund) za neautoriziranu transakciju.

U dijagramu se koriste sljedeće kratice:

Legenda:

_____>

Crno – tijekovi podataka

----->

Crveno – isprekidana linija – financijski
tijekovi

CB

PPU primatelja

DB

PPU platitelja

CSM

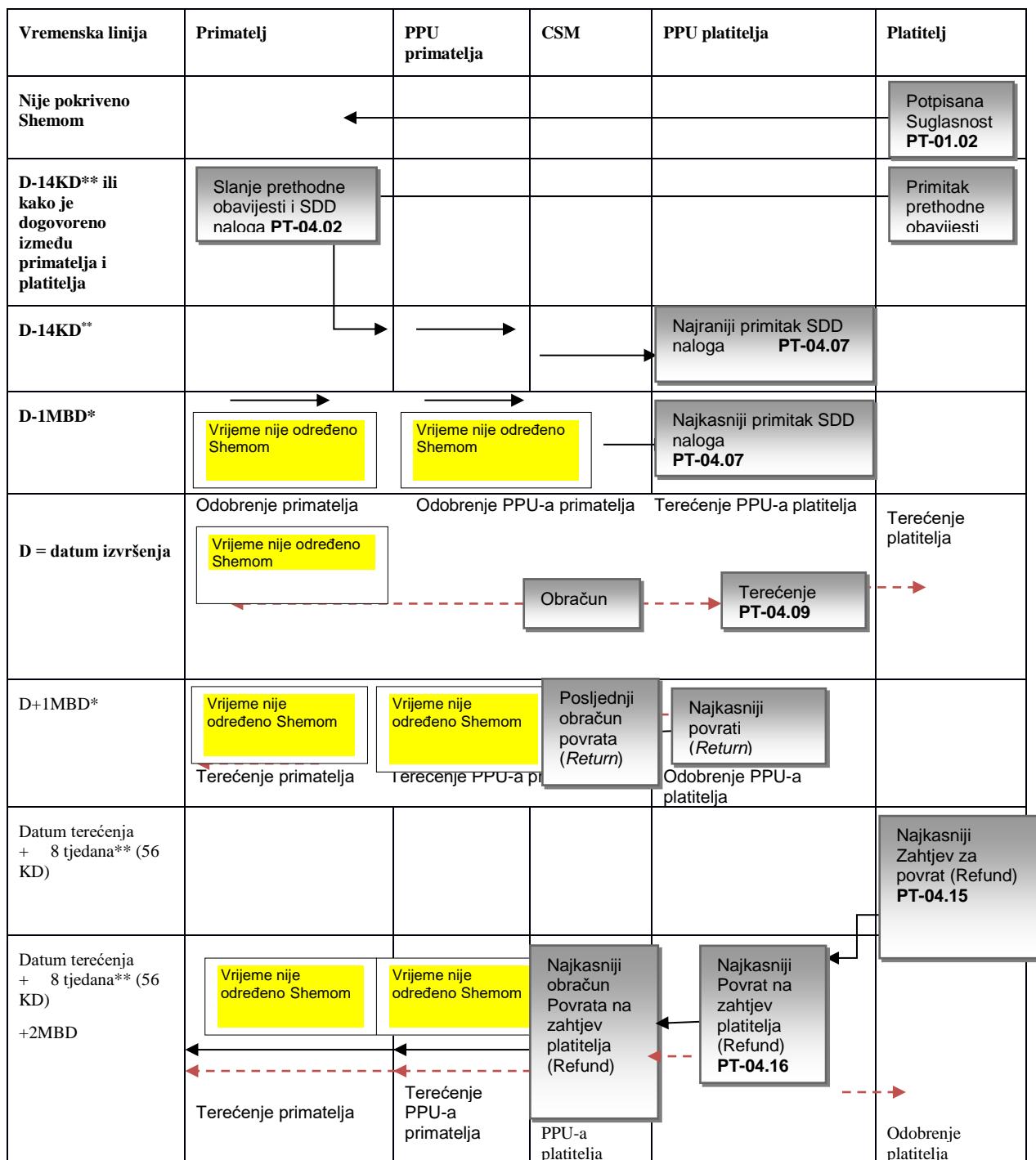
Mehanizam obračuna i namire

*MBD

Međubankovni radni dani

**KD

Kalendarski dani

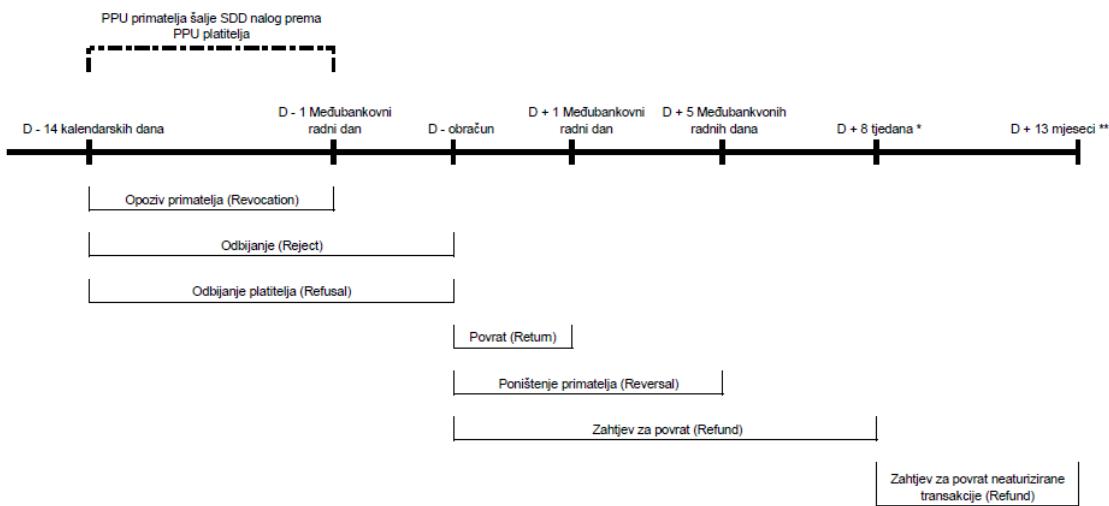
Slika 4. Vremenski tijek obrade

Obrada SEPA izravnih terećenja poštuje sljedeća pravila vremenskog tijeka obrade:

- Primatelj mora poslati prethodnu obavijest najkasnije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je između platitelja i primatelja ugovoren drugi vremenski rok.
- Primatelj smije poslati SDD nalog svojem PPU-u nakon što je prethodnu obavijest poslao platitelju.
- Primatelj šalje SDD nalog svojem PPU-u najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako nije drukčije ugovorio sa svojim PPU-om.
- PPU primatelja preko CSM-a mora poslati SDD nalog PPU-u platitelja najkasnije jedan međubankovni radni dan prije datuma izvršenja, ali ne ranije od 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja.
- Najkasniji datum za obračun povrata (Return) jest jedan međubankovni radni dan nakon datuma obračuna SDD naloga prosljeđenog PPU-u platitelja.
- Platitelj ima pravo podnijeti zahtjev za povrat (Refund) za sva SEPA izravna terećenja unutar osam tjedana od datuma terećenja njegova transakcijskog računa. Unutar tog razdoblja PPU platitelju će platitelju osigurati povrat (Refund) bez postavljanja pitanja o razlogu zahtjeva za povrat.
- Ako se zahtjev za povrat (Refund) odnosi na neautoriziranu platnu transakciju (vidi definiciju u točki 6.4 pod Povrati (Refund)), platitelj mora podnijeti zahtjev svojem PPU-u u roku od 13 mjeseci od datuma terećenja u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuje obavijest Korisnika platnih usluga o neautoriziranim platnim transakcijama. U točki 6.6.4, PT-04.21 dane su smjernice Sudionicima kako bi odredili može li se platna transakcija smatrati neautoriziranom.
- Zadnji dan za obračun povrata (Refund) za autorizirane platne transakcije je dva međubankovna radna dana nakon isteka roka od osam tjedana od datuma terećenja (u skladu s navedenom točkom 6.). Pravila kojima se regulira proces povrata sredstava između primatelja i njegova PPU-a izvan su opsega Sheme.
- Zadnji dan za obračun povrata (Refund) za neautoriziranu platnu transakciju je najviše 30 kalendarskih dana + 4 međubankovna radna dana nakon isteka roka od 13 mjeseci od datuma terećenja (u skladu s navedenom točkom 7.). Pravila kojima se regulira proces povrata sredstava između primatelja i njegovog PPU-a izvan su opsega Sheme.
- PPU primatelja mora osigurati da povrat (Return) koji je podnesen za obračun nakon D+1 ili zahtjev za povrat (Refund) koji je podnesen nakon krajnjeg roka dopuštenog ovim Pravilima neće biti obrađen, tj. neće teretiti transakcijski račun primatelja te da će o tome obavijestiti PPU platitelja.
- Poništenje primatelja (Reversal) može se obrađivati samo od datuma obračuna te unutar pet međubankovnih radnih dana nakon datuma izvršenja. Nakon proteka tog roka PPU primatelja ne smije obrađivati poništenja (Reversal) niti ih prosljeđivati u CSM.

Vrijeme odobrenja primatelja za SDD naloge izvan je opsega ove Sheme.

Kada PPU platitelja utvrdi da je neka platna transakcija neautorizirana u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuje obavijest Korisnika platnih usluga o neautoriziranim platnim transakcijama i dokaz o autentičnosti i izvršenju platnih transakcija, PPU platitelja mora odmah izvršiti povrat novčanih sredstava platitelju prema odredbama ZPP-a kojima se uređuje dokaz o autentičnosti i izvršenju platnih transakcija i odgovornost pružatelja platnih usluga za neautorizirane platne transakcije.

* Računaju se kalendarski dani + 2 međubankova radna dana

** Bez 30 kalendarskih dana vezanih na istragu PPU platitelja (zahtjev za kopijom Suglasnosti)

Slika 5. Vremenski tijek SDD naloga

6.3.5 Načela naplate naknade

Naplata naknade korisnicima za izvršenje SDD naloga temelji se na načelu "podjele naplate troška" u skladu s odredbama ZPP-a. Osnovica i visina naknade za platitelja i primatelja predmet su ugovornog odnosa PPU-a i Korisnika.

6.3.6 Obrada R-transakcija

Obrada SDD naloga provodi se u skladu s vremenskim tijekom obrade definiranim ovim Pravilima. Ako zbog bilo kojeg razloga netko od Sudionika ne može obraditi SDD nalog na uobičajen način, postupak obrade R-transakcija započinje u točki procesa gdje se problem otkrije. Transakcije SEPA izravnog terećenja koje rezultiraju iznimnom obradom nazivaju se R-transakcijama. R-transakcije inicirane u sklopu pravila Sheme moraju se obraditi.

Poruke koje su rezultat ovakvih situacija provode se na način opisan ovim Pravilima.

Odbijanje (Reject) jest SDD nalog koji je izuzet od redovnog izvršenja prije obračuna zbog jednog od sljedećih razloga:

- tehnički razlog koji otkrije PPU primatelja, CSM ili PPU platitelja, poput neispravnog formata ili pogrešnog IBAN-a,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji proizlaze iz odredaba ZPP-a o isključenju odgovornosti,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji su navedeni u točki 6.2 ovih Pravila (npr. zatvoren transakcijski račun, smrt klijenta, transakcijski račun ne prihvata izravna terećenja),
- platitelj je dao zahtjev za odbijanje (Refusal) svojem PPU-u, a PPU platitelja će zadati odbijanje (Reject).

Odbijanje na zahtjev platitelja (Refusal) postupak je koji inicira platitelj prije međubankovnog obračuna, zbog bilo kojeg razloga, tražeći od svojeg PPU-a da se ne izvrši SDD nalog. Ovo odbijanje mora obraditi PPU platitelja u skladu s uvjetima dogovorenima s platiteljem. Ako PPU platitelja riješi zahtjev prije međubankovnog obračuna, PPU platitelja zadaje odbijanje (Reject) naloga. (Napomena: Uz mogućnost odbijanja pojedinih platnih transakcija platitelj ima pravo naložiti svojem PPU-u zabranu izvršenja svih SEPA izravnih terećenja s njegova transakcijskog računa.) Ako PPU platitelja riješi zahtjev nakon međubankovnog obračuna, PPU platitelja zadaje povrat (Return/Refund) naloga.

Povrat (Return) postupak je kojim PPU platitelja poslije međubankovnog obračuna traži povrat novčanih sredstava za SDD nalog na temelju kojeg nije mogao teretiti transakcijski račun platitelja.

Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal): Kada primatelj zaključi da SDD nalog nije trebao biti izvršen, može zadati **poništenje (Reversal)** nakon obračuna kako bi se platitelju vratio puni iznos pogrešnog SDD naloga. Ova Pravila ne obvezuju PPU primatelja da ponudi tu opciju svojem primatelju, a, ako je nudi, primatelj je zadaje porukom pain.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru. PPU platitelja obvezan je rješavati poništenje koje inicira primatelj ili PPU primatelja. Primatelj nije obvezan koristiti se opcijom poništenja, ali, ako to učini, poništenje koje inicira primatelj moraju (ako PPU primatelja nudi uslugu poništenja) rješiti PPU primatelj i PPU platitelj. Poništenje također može inicirati PPU primatelja zbog istih razloga. PPU platitelja ne mora obavljati nikakve provjere zaprimljenih poništenja.

Opoziv na zahtjev primatelja (Revocation) postupak je za opozivanje SDD naloga do datuma ugovorenog s njegovim PPU-om. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između primatelja i njegova PPU-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pain.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Opoziv na zahtjev PPU-a primatelja (Request for cancellation) postupak je PPU-a primatelja za opoziv SDD naloga prije obračuna. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između PPU-a primatelja i CSM-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pac.s.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Povrat na zahtjev platitelja (Refund) postupak je za povrat sredstava naplaćenog SEPA izravnog terećenja, koji je dostupan za autorizirana i neautorizirana SEPA izravna terećenja u skladu s ovim Pravilima. Zahtjev za povrat platitelj podnosi svojem PPU-u nakon obračuna i unutar razdoblja navedenog u točki 6.3.

PPU platitelja ima pravo dobiti nadoknadu, tzv. trošak povrata, od PPU primatelja za trošak nastao uslijed obračuna kamata i naknade za obradu SDD naloga. Detalji su opisani u PT-04.16.

Odbijanje (Reject), povrat (Return) i povrat na zahtjev platitelja (Refund) SDD naloga moraju se obračunati preko CSM-a koji se koristio za obračun SDD naloga, osim ako nije drukčije dogovorenovo između PPU-a. Odbijanje (Reject), povrat (Return) i povrat na zahtjev platitelja (Refund) mora ponuditi svaki CSM koji želi nuditi usluge u vezi sa Shemom.

R-transakcija	Inicijator Prije obračuna u CSM-u	Inicijator Nakon obračuna u CSM-u
Reject – Odbijanje	PPU primatelja CSM PPU platitelja	
Refusal – Odbijanje na zahtjev platitelja	Platitelj	
Revocation – Opoziv na zahtjev primatelja	Primatelj	
Request for cancellation – Opoziv na zahtjev PPU-a primatelja	PPU primatelja	
Return – Povrat		PPU platitelja (D+1 MBD)
Refund – Povrat na zahtjev platitelja		Platitelj - D+8 tjedana - D+13meseci (neautorizirana transakcija)
Reversal – Poništenje na zahtjev primatelja		Primatelj (D+5 MBD)

Legenda:

D – Datum izvršenja

MBD – Međubankovni radni dan

6.4 Opisi postupaka (PR)

U nastavku su opisane oznake korištene u dalnjim točkama:

Opisi se temelje na konceptima postupka (Točka 6.5), koraka u postupku (Točka 6.6), skupa podataka (Točka 6.7) i atributa (Točka 6.8):

- **Postupak** se definira kao realizacija pristupa od početka do kraja važnijih poslovnih funkcija koje obavljaju različite uključene strane.
- **Korak u postupku** definira se kao realizacija svakog koraka jednog postupka koje obavljaju strane uključene u taj korak.
- **Skup podataka** definira se kao niz atributa koje zahtijevaju Pravila.
- **Atribut** se definira kao specifična informacija koja će se koristiti u Pravilima.

Kako bi se olakšalo čitanje i korištenje Pravila, koriste se strukturirani identifikacijski brojevi kako slijedi:

Postupci: PR-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj slijeda
Koraci u postupku: PT-xx.yy, gdje je yy jedinstveni broj koraka u postupku xx
Skup podataka: DS-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu
Atributi: AT-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu

Navedene vrijednosti imaju samo namjenu identifikatora. U svakom nizu brojeva u slijedu mogu nedostajati neke vrijednosti, budući da su neke stavke uklonjene tijekom izrade Pravila, a preostale stavke nisu ponovno numerirane.

Različiti postupci i njihovi koraci opisani su uz pomoć dijagrama.

Sljedeći postupci čine Shemu:

PR-01	Izdavanje Suglasnosti
PR-02	Izmjene Suglasnosti
PR-03	Otkazivanje Suglasnosti
PR-04	Nalog SEPA izravnog terećenja (pokriva i ispravne transakcije i R-transakcije koje rezultiraju iz obrade SDD naloga)
PR-05	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja
PR-06	Pribavljanje kopije Suglasnosti

6.4.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

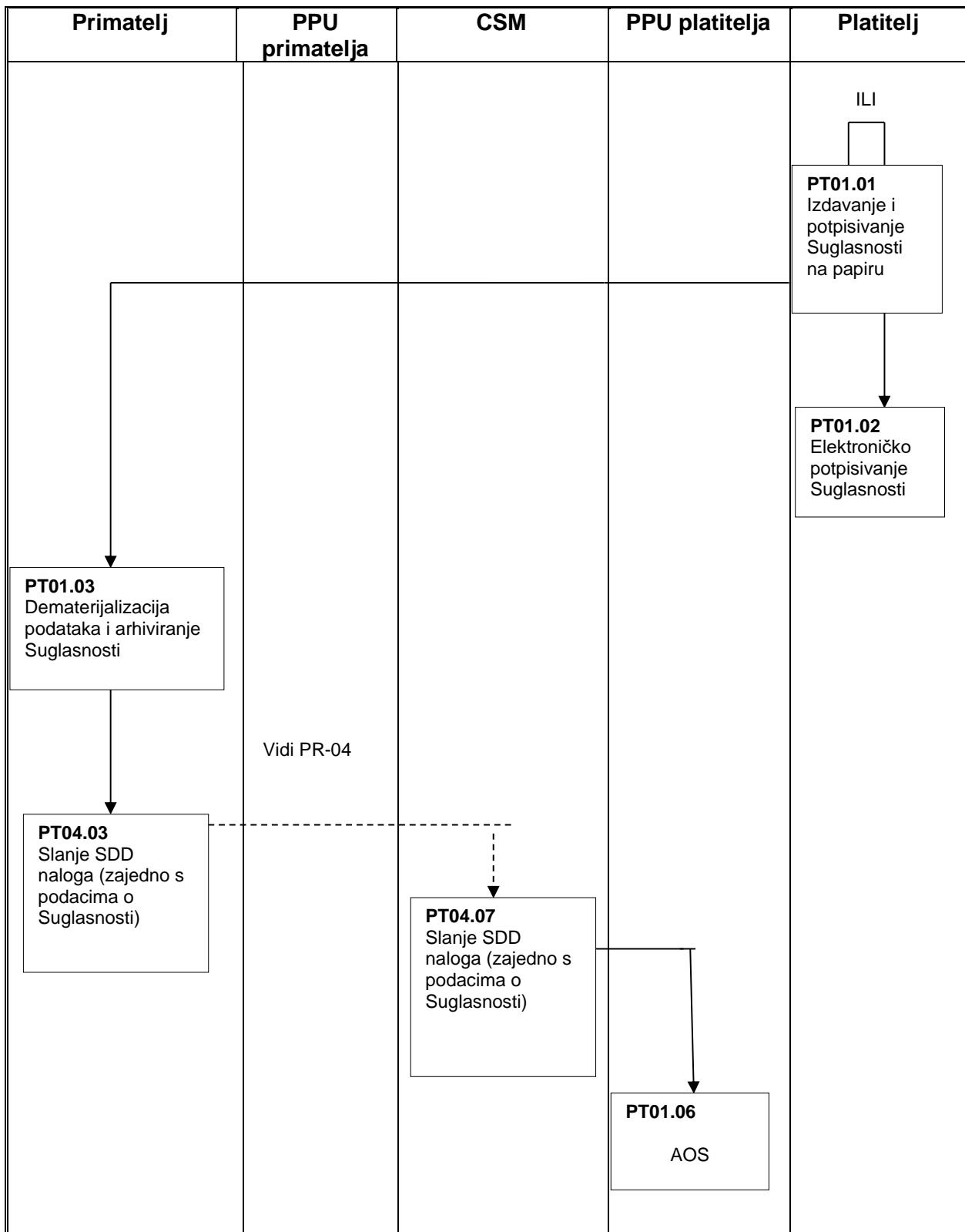
PT-01.01/02 Postupak izdavanja i potpisivanja Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja. Može se izvršiti postupkom temeljenim na papirnatim dokumentima (PT-01.01) ili elektroničkim postupkom (PT-01.02).

PT-01.03 Nakon prihvatanja Suglasnosti, primatelj mora dematerijalizirati podatke vezane uz Suglasnost, arhivirati dokument prema zakonskim propisima za vremensko razdoblje koje traje minimalno koliko i rok za

podnošenje zahtjeva za povrat za neautoriziranu platnu transakciju te poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03 (vidi točku 6.5.4).

PT-01.06

Nakon PT-04.07, PPU platitelja može (opcionalno) upotrijebiti ove podatke za AOS za platitelja (vidi točku 6.5.4).

Slika 6: PR01 – Izdavanje Suglasnosti

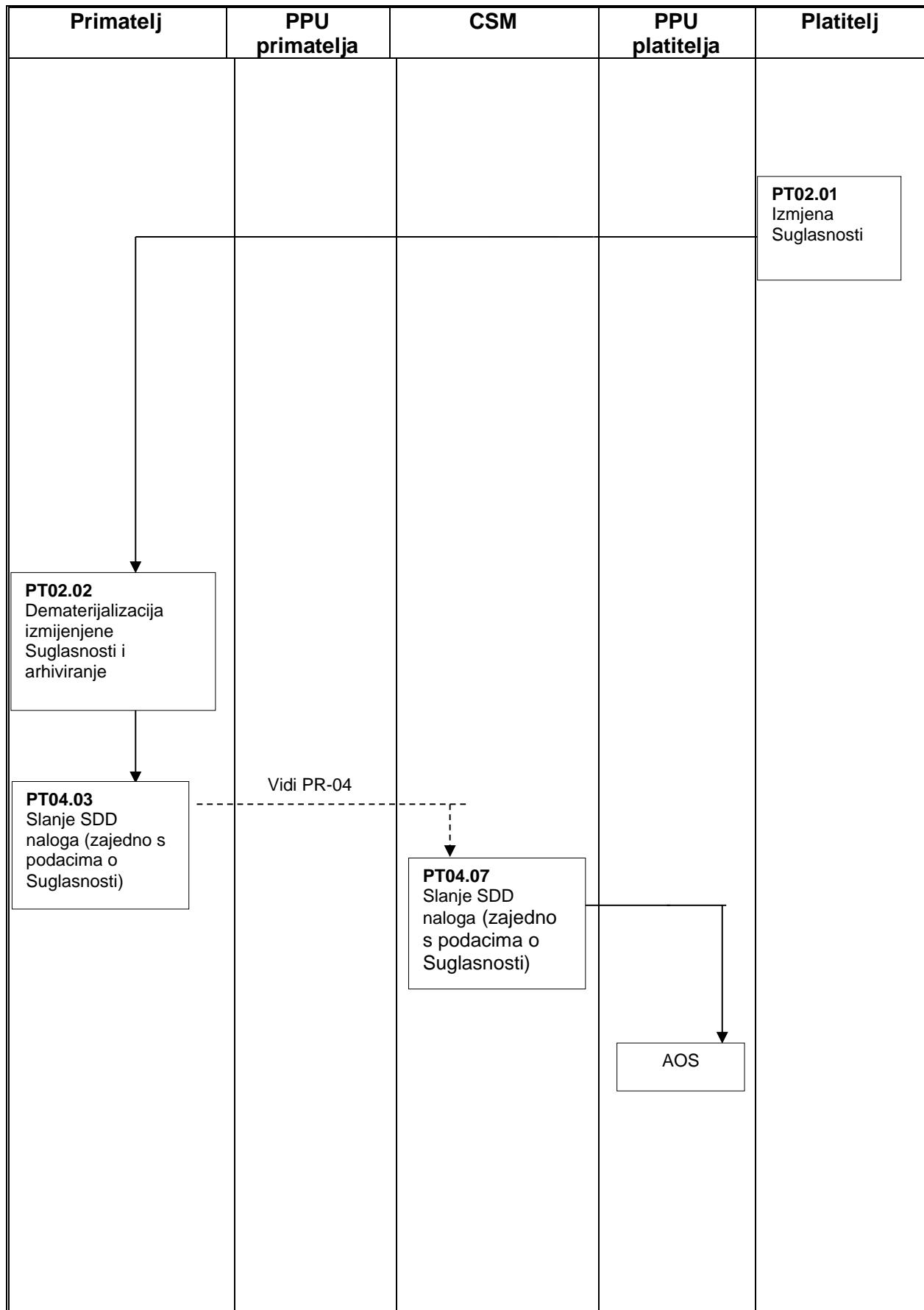
6.4.2 Izmjene Suglasnosti (PR-02)

PT-02.01

Izmjene Suglasnosti provode se između primatelja i platitelja. AT-24 (u točki 6.8) sadržava popis okolnosti za izmjenu Suglasnosti.

PT-02.02

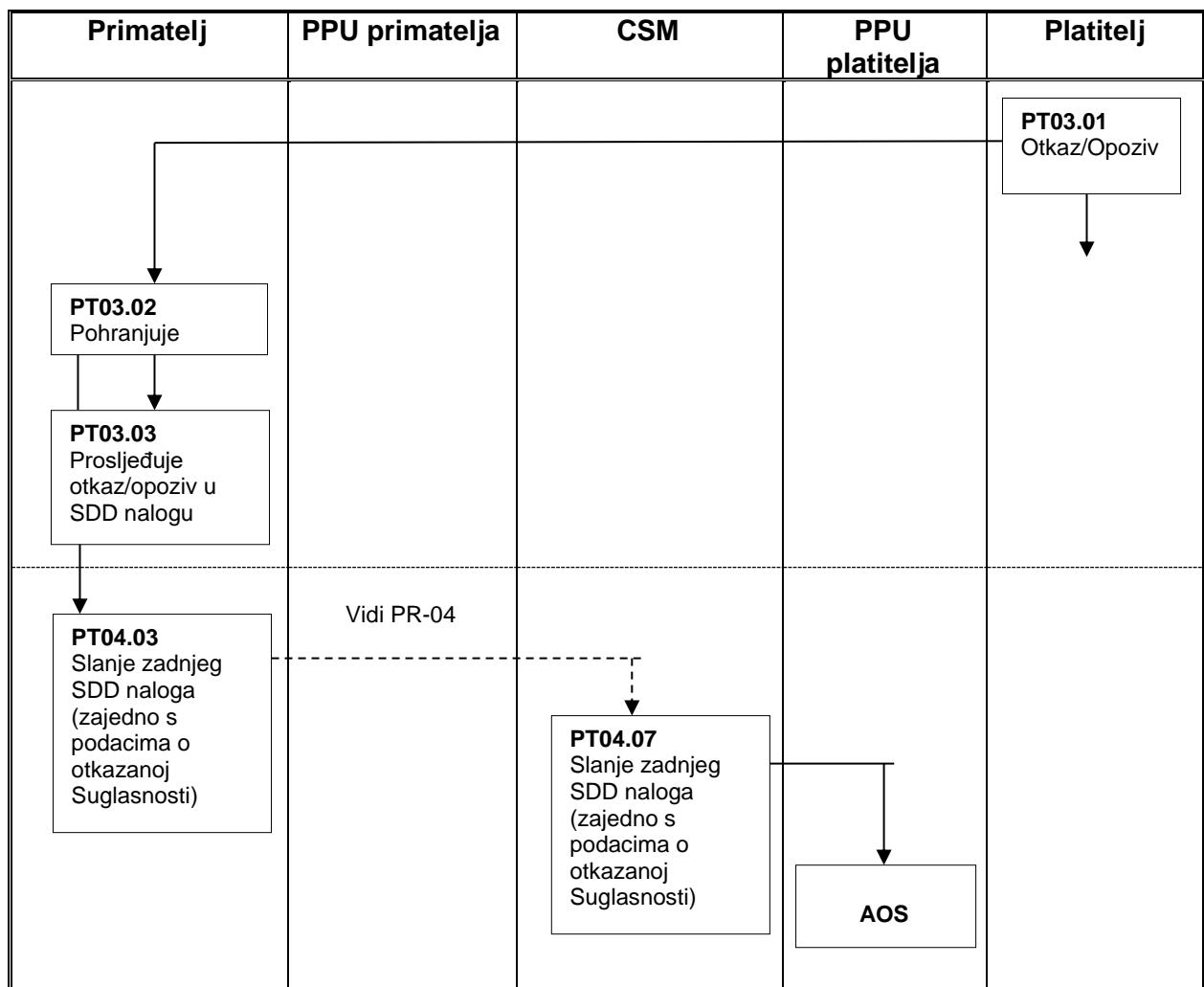
Nakon prihvatanja Suglasnosti primatelj mora dematerijalizirati izmijenjenu Suglasnost, arhivirati dokument i poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03.

Slika 7: PR02 – Izmjene Suglasnosti

6.4.3 Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03)

- PT-03.01 Otkaz/opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU.
- PT-03.02 Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj.
- PT-03.03 Otkaz/opoziv Suglasnosti može se proslijediti u posljednjem SDD nalogu koji zadaje primatelj prema Suglasnosti koja je otkazana, kako je opisano u PT-04.03.

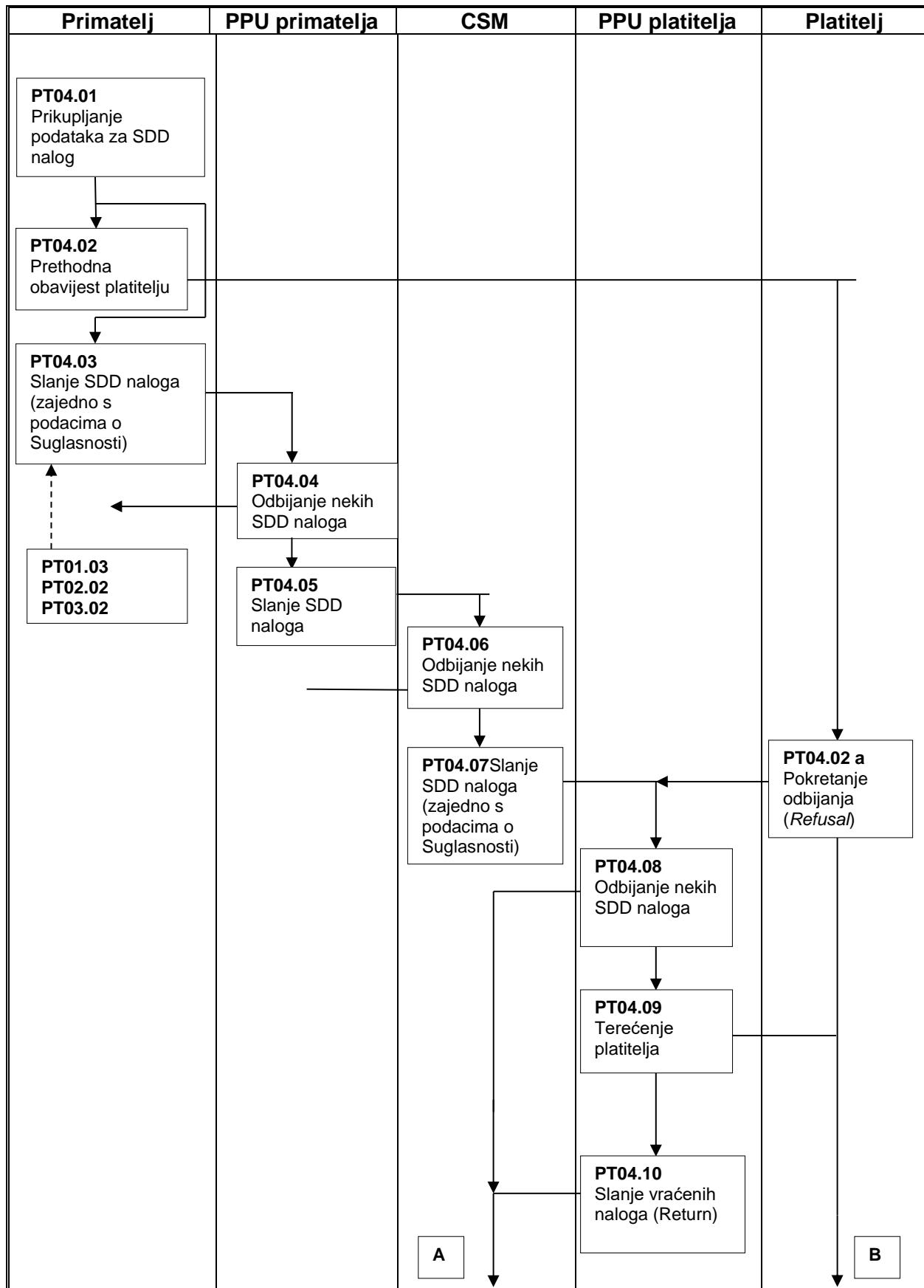
Slika 9: PR03 – Otkaz/opoziv Suglasnosti

6.4.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

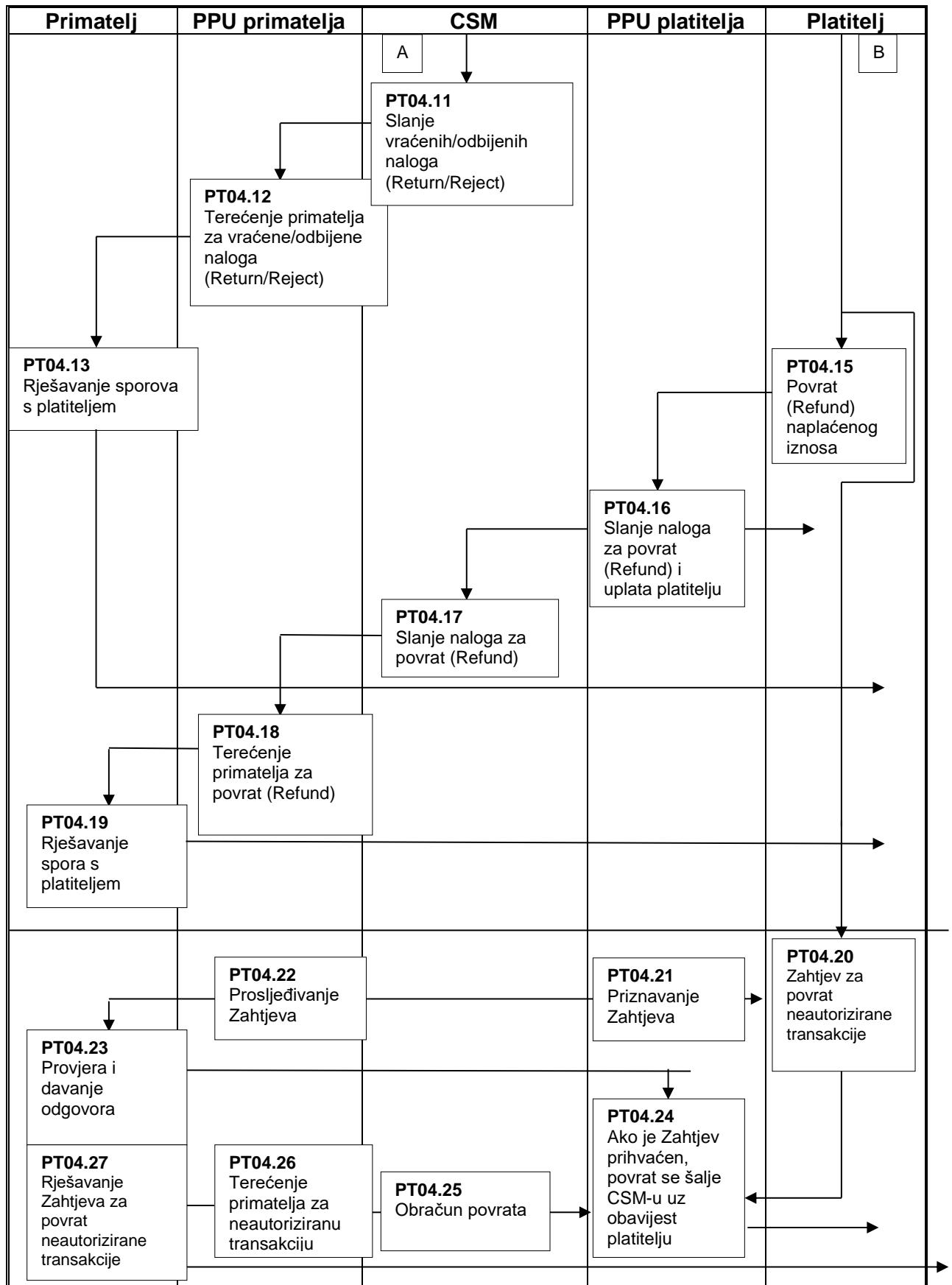
Ovaj postupak pokriva ispravne transakcije i R-transakcije koje su rezultat obrade SDD naloga.

- PT-04.01** Izrada SDD naloga.
- PT-04.02** Prethodna obavijest primatelja platitelju.
- PT-04.02 a** Platitelj može zatražiti odbijanje (*Refusal*) SDD naloga.
- PT-04.03** Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti.
- PT-04.04** Odbijeni (*Reject*) SDD nalozi koji sadrže pogreške.
- PT-04.05** PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u.
- PT-04.06** Odbijanje (*Reject*) SDD naloga od CSM-a.
- PT-04.07** CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja.
- PT-04.08** PPU platitelja šalje odbijene (*Reject*) SDD naloge CSM-u.
- PT-04.09** PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja.
- PT-04.10** PPU platitelja traži povrat (*Return*).
- PT-04.11** CSM šalje odbijanje (*Reject*) ili povrat (*Return*) do PPU primatelja.
- PT-04.12** PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijene (*Reject*) ili povrat (*Return*).
- PT-04.13** Primatelj mora riješiti osporeni SDD nalog s platiteljem, bez uključenosti njihovih PPU.
- PT-04.15** Platitelj traži povrat (*Refund*) naplaćenog iznosa u roku od 8 tjedana.
- PT-04.16** PPU platitelja šalje nalog za povrat (*Refund*) novčanih sredstava CSM-u.
- PT-04.17** CSM šalje nalog za povrat (*Refund*) novčanih sredstava PPU primatelja.
- PT-04.18** PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (*Refund*) novčanih sredstava.
- PT-04.20** Platitelj pokreće Zahtjev za povrat (*Refund*) neautorizirane transakcije (nakon proteka perioda od 8 tjedana).
- PT-04.21** PPU platitelja prihvaca ili odbija Zahtjev za povrat (*Refund*) – traži kopiju Suglasnosti od PPU primatelja.
- PT-04.22** PPU primatelja proslijeđuje Zahtjev za povrat (*Refund*) primatelju.
- PT-04.23** Primatelj provjerava Zahtjev za povratom (*Refund*) i daje odgovor svom PPU.
- PT-04.24** PPU platitelja odlučuje o Zahtjevu, a ako je prihvaćen, šalje nalog za povrat neautorizirane platne transakcije CSM-u te obavještava platitelja.
- PT-04.25** CSM šalje nalog za povrat (*Refund*) za neautoriziranu platnu transakciju PPU primatelja.

- PT-04.26** PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) neautorizirane platne transakcije.
- PT-04.27** Primatelj rješava spor u vezi s povratom (Refund) neautorizirane platne transakcije.

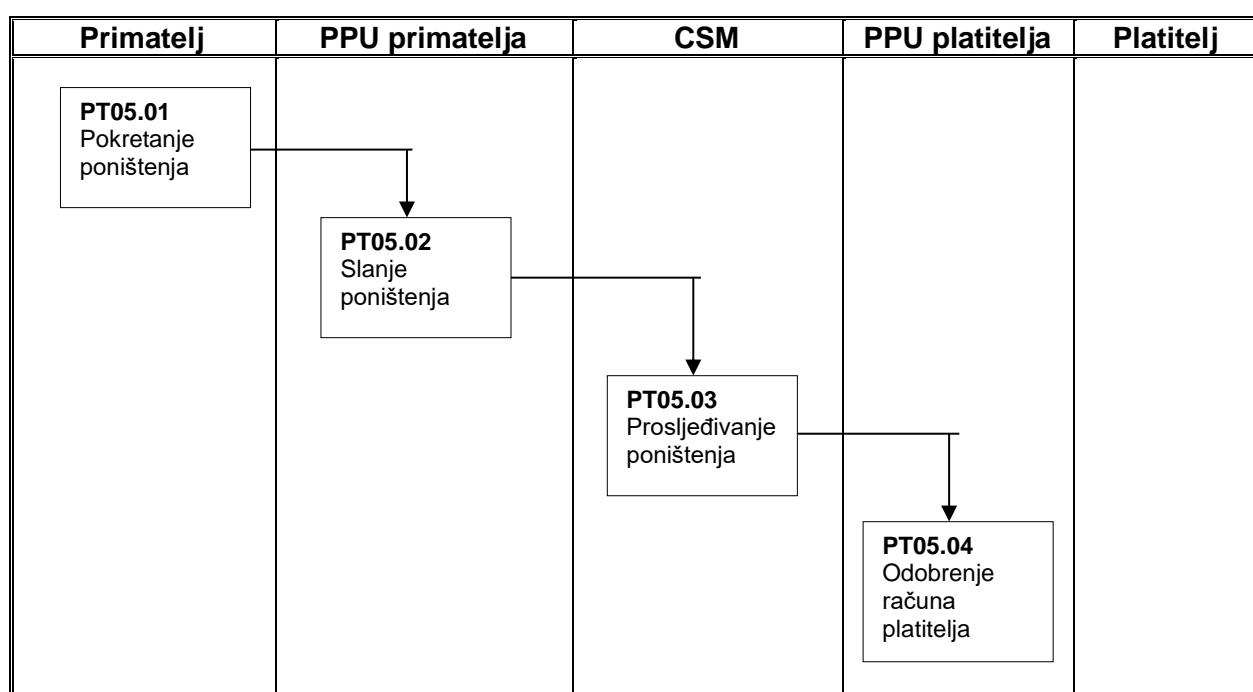
Slika 9: PR04 – Nalog SEPA izravnog terećenja- SDD nalog (1)

Slika 10: PR04 – Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (2)

6.4.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terečenja (PR-05)

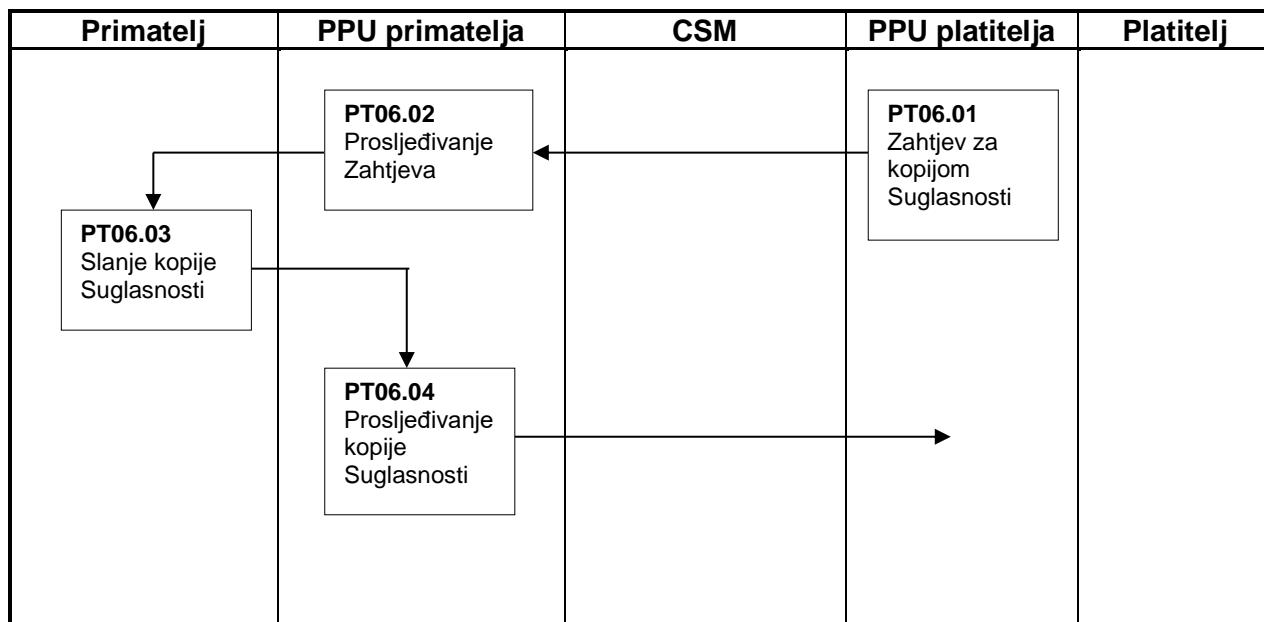
- PT-05.01 Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate platne transakcije.
- PT-05.02 PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja.
- PT-05.03 CSM proslijeđuje poništenje prema PPU platitelja.
- PT-05.04 PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenja (Reversal) obračunatih SDD nalog. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li transakcijski račun platitelja terečen za SDD nalog ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili vraćen (Return ili Refund).

Slika 11: PR05 – Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terečenja

6.4.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)

- PT-06.01** PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti.
- PT-06.02** PPU primatelja proslijeđuje Zahtjev primatelju.
- PT-06.03** Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU.
- PT-06.04** PPU primatelja šalje traženu kopiju Suglasnosti PPU platitelja.

Slika 12: PR06 – Pribavljanje kopije Suglasnosti

6.5 Opis koraka u postupku (PT)

6.5.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

PT-01.01 – Izdavanje/potpisivanje papirnate Suglasnosti

Opis	<p>Inicijativu za izdavanje Suglasnosti može dati i primatelj i platitelj.</p> <p>Primatelj mora osigurati da dokument o Suglasnosti sadrži obveznu zakonsku formulaciju i obvezni skup informacija kako je navedeno u skupu podataka DS-01 Suglasnost.</p> <p>Dokument Suglasnost je standardiziran s obzirom na sadržaj, ali ne i na grafičko oblikovanje.</p> <p>Platitelj mora popuniti sva polja koja su obvezna za platitelja na dokumentu Suglasnost. Ako identifikator Suglasnosti nije dostupan u trenutku potpisivanja Suglasnosti, primatelj mora platitelju dati identifikator Suglasnosti prije slanja prvog SDD naloga.</p> <p>Platitelj mora potpisati Suglasnost i dati je primatelju.</p> <p>Primatelj i platitelj su vezani ugovornim odnosom prilikom slanja SDD naloga.</p>
Dan/vrijeme početka	Nakon registracije primatelja, a prije slanja prvog SDD naloga.
Trajanje	Bez ograničenja.
Izlazne informacije	Potpisana Suglasnost.

PT-01.02 – Elektroničko potpisivanje Suglasnosti

Opis	Procedure za elektroničko potpisivanje Suglasnosti podliježu sporazumu između Sudionika u Shemi.
-------------	--

PT-01.03 – Dematerijalizacija/arhiviranje Suglasnosti

Opis	<p>Primatelj dematerijalizira papirnatu Suglasnost. Skup podataka DS-02 opisuje podatke za dematerijalizaciju. Postupak dematerijalizacije sastoji se od konverzije podataka na papirnatoj Suglasnosti u elektroničke podatke. Izričito se preporučuje da primatelji koriste provjerene tehnike za ovaj postupak poput dvostrukog unošenja važnih podataka.</p> <p>Papirnata verzija mora se čuvati na sigurnom mjestu tijekom važenja Suglasnosti. Papirnata Suglasnost može se pohraniti kao izvorni dokument i/ili u digitaliziranom obliku.</p> <p>Nakon otkaza/opoziva, primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s nacionalnim propisima, a najmanje koliko i rok za podnošenje zahtjeva za povrat za neautoriziranu platnu transakciju.</p> <p>Primatelj mora poslati podatke o potpisanim Suglasnostima nakon dematerijalizacije PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT04.03.</p>
Dan/vrijeme početka	Po primitku potpisane Suglasnosti.
Ulagne informacije	Podaci o Suglasnosti.
Izlazne informacije	Skup podataka dematerijalizirane Suglasnosti (DS-02).

6.5.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02)

PT-02.01 – Izmjena Suglasnosti koju provode primatelj i platitelj

Opis	Izmjena Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja iz razloga navedenih u AT-24 u točki 6.8.
-------------	---

PT-02.02 – Procedure za izmjenu Suglasnosti

Opis	Primatelj mora dematerijalizirati Suglasnost, arhivirati dokument i poslati informacije o izmjenjenoj Suglasnosti PPU primatelja ako se izmjene u Suglasnosti odnose na PPU primatelja ili PPU platitelja, kao dio sljedećeg SDD naloga.
-------------	--

	<p>Primatelj ili platitelj mogu izmijeniti Suglasnost u bilo kojem trenutku.</p> <p>Izmjene Suglasnosti koje se tiču PPU primatelja ili PPU platitelja su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primatelj treba izmijeniti identifikator Suglasnosti za postojeću Suglasnost zbog internih organizacijskih promjena (restrukturiranje) ili statusnih promjena - primatelj je promijenio Identifikator primatelja zbog spajanja, preuzimanja ili nekih drugih organizacijskih promjena - primatelj je promijenio naziv - platitelj je odlučio koristiti drugi transakcijski račun otvoren kod istog PPU ili drugog PPU <p>Primatelj i platitelj odgovorni su za izmjene podataka na Suglasnosti koje se odnose na njih (svatko odgovara za svoje podatke) ako se neki od tih podataka promijene tijekom važenja Suglasnosti.</p> <p>Kad se identitet primatelja promijeni uslijed statusne promjene, 'novi' primatelj mora obavijestiti platitelja o izmjenama bilo kojim medijem (e-mail, pošta...) kako bi izbjegao daljnje osporavanje platitelja u vezi s SDD nalogom zbog neprepoznavanja naziva ili identifikacijske oznake primatelja na izvatu transakcijskog računa.</p>
Izlazne informacije	Podaci o izmjenama Suglasnosti koje primatelj šalje kao dio sljedećeg SDD naloga.

6.5.3 Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03)

PT-03.01 – Otkazivanje/Opoziv Suglasnosti između primatelja i platitelja

Opis	Otkazivanje/opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU.
-------------	---

PT-03.02 – Primatelj arhivira otkaz/opoziv Suglasnosti

Opis	Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj. Nakon otkaza/opoziva Suglasnosti, potpisani papirnatu Suglasnost mora pohraniti primatelj u skladu s važećim nacionalnim zakonskim uvjetima te barem onoliko koliko traje razdoblje povrata (Refund) propisanog za neautoriziranu transakciju.
-------------	---

6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

PT-04.01 – Izrada SDD naloga

Opis	Primatelj priprema SDD nalog kojeg će poslati svom PPU. Podaci koji će se koristiti u SDD nalogu opisani su u DS-03.
Dan/vrijeme početka	Datum početka izrade SDD naloga
Trajanje	Bez ograničenja
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.02 – Prethodna obavijest primatelja platitelju

Opis	<p>Prije slanja SDD naloga svom PPU primatelj je dužan obavijestiti platitelja o iznosu i datumu izvršenja SDD naloga. Ova se obavijest može poslati zajedno s ostalim obavijestima kao njihov dio (npr. račun) ili zasebno.</p> <p>Prethodna obavijest bi trebala uključivati i:</p> <ul style="list-style-type: none"> raspored plaćanja niza ponavljajućih SEPA izravnih terećenja za dogovoren razdoblje pojedinačnu uputu o SDD nalogu za određeni datum izvršenja. <p>Primatelj i platitelj mogu dogovoriti drugačiji vremenski tijek za slanje prethodne obavijesti. Primatelj je dužan ugovoriti datum izvršenja SDD naloga kada se isti razlikuje od datuma izvršenja.</p>
Trajanje	Bez ograničenja.
Dan/vrijeme završetka	Primatelj prethodnu obavijest mora poslati barem 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačiji vremenski tijek dogovoren između platitelja i primatelja.
Pravila koja se primjenjuju:	Vidi točku 6.3 za vremenski tijek obrade SEPA izravnog terećenja.

PT-04.02 a – Platitelj može zatražiti odbijanje (Refusal) SDD naloga

Opis	<p>Platitelj može zatražiti od svog PPU da odbije bilo koji budući SDD nalog, temeljem informacija koje je primio putem prethodne obavijesti od primatelja.</p> <p>Ovo odbijanje mora rješavati PPU platitelja, no samo u skladu s okvirnim ugovorom:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ako PPU platitelja pristane rješavati zahtjev prije obračuna, odbijanje rezultira time da PPU platitelja odbije (Reject) povezani SDD nalog: vidi PT-04.08. Kada se rješava nakon obračuna, odbijanje se tretira kao zahtjev za povrat sredstava (Return/Refund): vidi: PT-04.16.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka prethodne obavijesti primatelja ili nekog drugog izvora informacija o SDD nalogu.

Trajanje	Dozvoljeno sve do i uključujući datum izvršenja, ali precizno vremensko ograničenje trebaju dogovoriti PPU platitelja i platitelj.
-----------------	--

PT-04.03 – Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti

Opis	Primatelj priprema jedan ili više SDD naloga za slanje svom PPU, prema njihovom ugovornom odnosu. SDD nalog šalje se elektroničkim putem porukom pain.008.001.02 ili pojedinačnim unosom naloga na način kako je ugovoren s PPU primatelja plaćanja. Podaci o Suglasnosti ili izmijenjenoj Suglasnosti (ako je potrebno, vidi PR-02) moraju se poslati kao dio SDD naloga. Indikator otkazivanja koji označava da je riječ o posljednjem SDD nalogu po Suglasnosti (vdi PR-03), može biti poslan kao dio posljednjeg SDD naloga. Primatelj mora poslati obvezni skup podataka kako je detaljno opisano u DS-03.
Datum/vrijeme početka	Najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije definirano ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja, u skladu s vremenskim tijekom obrade Sheme. Primatelj može poslati SDD nalog svom PPU kada je Suglasnost potpisana i kad je prethodna obavijest pravovremeno poslana (vdi PT-04.02) platitelju. PPU primatelja mora obavijestiti primatelja o terminskom planu i vremenskom tijeku obrade koje treba poštovati za SDD naloge.
Trajanje	Najviše 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije ugovoren između PPU primatelja i primatelja.
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D-1 međubankovni radni dan za sve SDD naloge kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da prosljedi SDD nalog PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan. U slučaju da primatelj dostavi SDD nalog nakon krajnjeg vremena primitka za traženi datum izvršenja, PPU primatelja može, ako je tako ugovoren s primateljem, promijeniti datum izvršenja s novim datumom kako bi se poštovao vremenski tijek obrade naveden u točki 6.3. Ako to nije ugovoren PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.04 – Odbijeni (Reject) SDD nalozi koji sadrže pogreške

Opis	PPU primatelja po primitku SDD naloga mora provesti formalnu kontrolu. Ako PPU primatelja otkrije pogreške u SDD nalozima, informaciju o pogrešnim SDD nalozima dostavlja primatelju porukom pain.002.001.03 ili na neki drugi ugovoren način. Primatelj može izvršiti potrebne ispravke i poslati svom PPU novi SDD nalog.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od primatelja, ili slijedećih dana, kako je ugovoreno između PPU primatelja i primatelja.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.05 – PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u

Opis	Na temelju SDD naloga primljenih od primatelja, PPU primatelja mora poslati SDD naloge koji sadrže obvezne informacije CSM-u porukom pacs.003.001.02, kako je opisano u DS-04.
Datum/vrijeme početka	Nakon koraka u postupku PT-04.03.
Trajanje	Bez ograničenja
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da prosljedi SDD naloge PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.06 – Odbijanje (Reject) SDD naloga od CSM-a

Opis	CSM koristi pravila o jedinstvenom formatu Sheme za međubankovne SDD naloge radi kontrole SDD naloga primljenih od PPU primatelja. Odbit će SDD naloge koji sadrže pogreške, te ih vratiti PPU primatelja porukom pacs.002.001.03.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od PPU primatelja, ili slijedećih dana, kako je propisano pravilima CSM-a.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

Izlazne informacije	Poruka za odbijanje (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
----------------------------	---

PT-04.07 – CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja

Opis	CSM, nakon što je provjerio i prihvatio poruke PPU primatelja koje sadrže SDD naloge, šalje SDD naloge PPU platitelja porukom pacs.003.001.02. Obračun koji je rezultat ovih SDD naloga izvršava se na datum izvršenja odobrenjem računa PPU primatelja i terećenjem računa PPU platitelja. Vrijeme odobrenja transakcijskog računa primatelja za SDD naloge je izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	D-14 kalendarskih dana
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.08 – PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u

Opis	PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u porukom pacs.002.001.03. Vidi atribut AT-R3 za opis razloga za odbijanje te odgovarajuće kodove.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga.
Datum/vrijeme završetka	Prije mađubankovnog obračuna
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka o odbijanju (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.09 – PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja

Opis	PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga na navedeni datum izvršenja i informira platitelja o izvršenom SEPA izravnom terećenju, kako je ugovoreno.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	1 međubankovni radni dan.
Datum/vrijeme završetka	Dan D

Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Informacije platitelju.

PT-04.10 – PPU platitelja traži povrat (Return)

Opis	Ako zbog tehničkih problema PPU platitelja ne može tretirati račun, porukom pacs.004.001.02 šalje povrat (Return) s kodom razloga za povrat. Vidi AT-R3 opisan u točki 6.8. za razlog povrata (Return). Shema ne nameće nikakve obveze PPU platitelja u vezi s verifikacijom ili drugom provjerom SDD naloga primljenih na teret transakcijskog računa platitelja, poput provjeravanja postojanja Suglasnosti za primatelja koji daje SDD nalog. PPU platitelja mogu ugovoriti takve obveze s platiteljima izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	1 međubankovni radni dan
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na dan D + 1 međubankovni radni dan, kako bi se poštovao vremenski tijek obrade gdje se obračun povrata mora izvršiti najkasnije na D+1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka za povrat SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.11 – CSM proslijeđuje odbijanje (Reject) ili povrat (Return) do PPU primatelja

Opis	CSM proslijeđuje PPU primatelja odbijeni (Reject) SDD nalog porukom pacs.002.001.03 ili povrat (Return) porukom pacs.004.001.02. Obračun se provodi terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja.
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.12 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijanje (Reject) ili povrat (Return)

Opis	PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos odbijanja (Reject) ili povrata (Return) samo ako je transakcijski račun primatelja bio odobren. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, iznos odbijanja (Reject)/povrata (Return) postaje kreditni rizik za PPU primatelja i treba se naplatiti od primatelja ili PPU primatelja mora prihvati gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti PPU platitelja za neplaćeno odbijanje/povrat (Reject/Return).
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje/povrat (Reject/Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Informacije primatelju.

PT-04.15 – Platitelj traži povrat (Refund) naplaćenog iznosa u roku od 8 tjedana

Opis	Platitelj može zatražiti PPU platitelja da provede povrat (Refund) iznosa SDD naloga, pri čemu nije obvezan navesti razlog zahtjeva za povrat (Refund). PPU platitelja mora na transakcijski račun platitelja uplatiti iznos SDD naloga. Prema Shemi, PPU platitelja u potpunosti je ovlašten zahtijevati povrat od PPU primatelja. Ovaj povrat ne oslobađa platitelja od obveze da potraži rješenje s primateljem, niti povrat sredstava utječe na ishod takvog rješenja.
Datum/vrijeme početka	Nakon što je PPU platitelja teretio transakcijski račun platitelja.
Trajanje	Osam tjedana
Datum/vrijeme završetka	Osam tjedana nakon datuma terećenja.
Ulazne informacije	Zahtjev platitelja.
Izlazne informacije	Poruka za povrat (Refund) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.16 – PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava CSM-u

Opis	<p>PPU platitelja mora odobriti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga. PPU platitelja šalje nalog za povrat (Refund) sredstava CSM-u porukom pacs.004.001.02.</p> <p>PPU platitelja ima pravo tražiti od PPU primatelja nadoknadu troška pod nazivom „trošak povrata“.</p> <p>„Trošak povrata“ se sastoji od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznosa kamate koji je PPU platitelja isplatila zbog zahtjeva za povrat kamate platitelju za period od datuma terećenja transakcijskog računa platitelja do datuma povrata sredstava - i iznosa naknade za obradu SDD naloga koju je PPU platitelja vratila platitelju za obradu SDD naloga za koji se traži povrat. <p>Ovaj trošak je promjenjivi iznos budući da sadrži i kamatu koja se obračunava za broj kalendarskih dana između datuma obračuna SDD naloga (datum obračuna uključen je u broj dana) i datuma obračuna povrata sredstava od CSM-a nakon predočenja zahtjeva za povrat PPU platitelja (datum obračuna nije uključen u broj dana).</p> <p>PPU platitelja mora zatražiti ovaj trošak od PPU primatelja specificiranjem iznosa u AT-R6 u DS-05 za povrat (Refund) samo u slučaju neautorizirane transakcije.</p>
Datum/vrijeme početka	Datum terećenja (vidi i točke 6.3.1 i 6.3.2)
Trajanje	8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Datum/vrijeme završetka	Datum terećenja + 8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.17 – CSM šalje nalog za povrat (Refund) novčanih sredstava PPU primatelja

Opis	CSM šalje nalog za povrat (Refund) sredstava PPU primatelja porukom pacs.004.001.02. Obračun se obavlja odobrenjem računa PPU platitelja i terećenjem računa PPU primatelja za iznos SDD naloga te za „trošak povrata“ koju obračunava PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.16
Trajanje	8 tjedana
Datum/vrijeme završetka	Datum terećenja + 8 tjedana + 2 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.

Izlazne informacije	Zahtjev za povrat (Refund) sredstava koji sadrži podatke iz DS-05.
---------------------	--

PT-04.18 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) novčanih sredstava

Opis	<p>PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos primljenih zahtjeva za povrat (Refund) sredstava. PPU primatelja mora s primateljem ugovoriti način i rokove povrata sredstava i „trošak povrata“. Datum tog terećenja izvan je opsega ove Sheme.</p> <p>Ovo podrazumijeva da PPU primatelja može obvezati primatelja da ne zatvori svoj transakcijski račun kod PPU primatelja nakon okončanja relevantnog poslovnog odnosa, tijekom određenog razdoblja, kako bi mogao provesti zahtjeve za povrat (Refund) sredstava.</p> <p>Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja, ili pak PPU primatelja mora prihvati gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.</p>
Datum/vrijeme početka	Nakon PT04.17.
Ulazne informacije	Poruka za povrat (Refund) koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.20 – Platitelj pokreće Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije (nakon proteka perioda od 8 tjedana)

Opis	<p>Ova procedura vrijedi samo za neautorizirane transakcije na koje je platitelj upozorio PPU platitelja nakon isteka roka od 8 tjedana za povrat (Refund) sredstava.</p> <p>Platitelj može podnijeti Zahtjev svom PPU za povrat sredstava SDD naloga koji nije autorizirao.</p> <p>Platitelj mora podnijeti Zahtjev svom PPU zajedno s dostupnim dokazima.</p> <p>PPU platitelja mora učiniti dostupnim upute za postupanje za platitelje, a one su izvan opsega ovih Pravila.</p> <p>Ako se ispostavi Zahtjev za povrat (Refund) neautoriziranog SEPA izravnog terećenja unutar 8 tjedana od relevantnog datuma terećenja, PPU platitelja može zatražiti kopiju Suglasnosti slijedom procedura navedenih u PT-06.01.</p>
Datum/vrijeme početka	Nakon osmotjednog razdoblja povrata (Refund) koje vrijedi za svaki SDD nalog.
Trajanje	Ne kasnije od 13 mjeseci nakon datuma terećenja transakcijskog računa.

Ulazne informacije	Pojedinosti u vezi s izvršenim SDD nalogom i svi dokazi koji podupiru Zahtjev.
Izlazne informacije	Zahtjev s dokazima, ako ih je osigurao platitelj.

PT-04.21 – PPU platitelja prihvaka ili odbija Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije – traži kopiju Suglasnosti od PPU primatelja.

Opis	<p>PPU platitelja mora ispitati primljeni Zahtjev, te mora odlučiti hoće li ga prihvati ili odbiti. Preporučene smjernice za određivanje hoće li se Zahtjev za povrat (Refund) neautorizirane transakcije prihvati ili ne opisane su u nastavku.</p> <p>Kada je Zahtjev prihvaćen, PPU platitelja ga mora proslijediti (bez dokaza) PPU primatelja, a PPU primatelja ga mora proslijediti primatelju.</p> <p>Postoje četiri tipa Zahtjeva:</p> <p>PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti, a kopija se mora dostaviti, osim u slučaju da primatelj bezuvjetno prihvaca Zahtjev.</p> <p>PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti, a kopija se mora osigurati čak i u slučaju da primatelj prihvaca zahtjev.</p> <p>PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti buduci da je platitelj, prema tvrdnjama platitelja, već otkazio Suglasnost.</p> <p>PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti buduci da je primatelj trebao otkazati Suglasnost nakon 36 mjeseci neaktivnosti od posljednjeg SDD naloga.</p> <p>Ovi tipovi Zahtjeva identificirani su kodom tipa povrata koji je dio podataka u Zahtjevu.</p> <p>Prihvacieni tehnički kanali za slanje Zahtjeva su sljedeći:</p> <p>SWIFT poruka E-pošta s formatiranim obrascem Telefaks s formatiranim obrascem Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.</p>
Preporučene smjernice za određivanje treba li prihvati Zahtjev za povrat za neautoriziranu transakciju ili ne	<p>1. Suglasnost koju je ugovorio platitelj, zajedno s eventualnim izmjenama (npr. potpisana Suglasnost zajedno sa svim drugim dokumentima koji se odnose na izmjene Suglasnosti) treba usporediti s podacima o Suglasnosti koje je poslao primatelj kao dio SDD naloga. Podaci o suglasnosti od primatelja mogu se dobiti iz podatkovnog dijela poruke o SDD nalogu na koji se odnosi Zahtjev za povrat, ili putem kopije Suglasnosti, sa svim pripadajućim izmjenama, primljenom od primatelja. Relevantni podaci su:</p> <p>Atributi Suglasnosti Identifikacijska oznaka Sheme Identifikator Suglasnosti</p>

	<p>Identifikator primatelja Ime primatelja Broj računa platitelja (IBAN) Ime platitelja Vrsta plaćanja Datum potpisivanja Suglasnosti Potpis (samo kod kopije Suglasnosti),</p> <p>2. Potrebno je utvrditi da li je opoziv/otkaz Suglasnosti platitelja ili primatelja bio važeći u trenutku terećenja za sporni SDD nalog. 3. Utvrđuje se da li su izmijenjeni atributi Suglasnosti uzeti u obzir. 4. Utvrđuje se da li Suglasnost potпада под правило о 36-mjeseчном раздобљу неактивности које резултира аутоматским отказивањем.</p>
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.20
Trajanje	Najviše 4 međubankovna radna dana od zaprimanja Zahtjeva i njegovog slanja u PPU primatelja
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat zajedno s dokazima.
Izlazne informacije	Zahtjev za povrat kako je opisano u DS-08 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-09 (ako se koristi e-pošta ili faks).

PT-04.22 – PPU primatelja proslijeđuje Zahtjev za povrat (Refund) primatelju

Opis	PPU primatelja prima Zahtjev (Refund) od PPU platitelja i proslijeđuje ga primatelju.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.21.
Trajanje	Najviše 3 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Zahtjev PPU platitelja, kako je opisano u DS-08 ili u DS-09.
Izlazne informacije	Poruka o zahtjevu u bilo kojem formatu dogovorenom između PPU primatelja i primatelja.

PT-04.23 – Primatelj provjerava Zahtjev za povrat (Refund) i daje odgovor svom PPU

Opis	Primatelj mora ispitati Zahtjev i poduzeti jednu od sljedećih radnji: 1. Prihvati Zahtjev za povrat platitelja (za sve tipove Zahtjeva za povrat). Uz Zahtjev za povrat tipa „1“ primatelj ne mora slati kopiju Suglasnosti. Za Zahtjeve za povrat tipa „2“, primatelj mora uvjek proslijediti kopiju Suglasnosti. 2. Oспорiti Zahtjev platitelja. U ovom slučaju, primatelj mora dostaviti kopiju Suglasnosti (za tipove Zahtjeva za povrat „1“ i „2“). 3. Oспорiti Zahtjev platitelja (za tipove Zahtjeva za povrat „3“ i „4“). U ovom slučaju primatelj mora dostaviti dodatne informacije. Odgovor se mora poslati PPU primatelja koristeći tehnički kanal koji je dogovoren između PPU primatelja i primatelja. Odgovor mora sadržavati dostatne informacije da bi PPU primatelja mogla ispuniti međubankovnu poruku koju će proslijediti PPU platitelja. PPU primatelja mora proslijediti odgovor PPU platitelja, koristeći kanal koji je PPU platitelja naznačio u Zahtjevu.
Datum/vrijeme početka	Po primitku Zahtjeva za povrat.
Trajanje	Najviše 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Zahtjev za povrat na način kako je dogovoren s PPU primatelja.
Izlazne informacije	Kopija tražene Suglasnosti ili poruka kojom se odgovara na primljeni Zahtjev, kako je opisano u DS-08 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-09 (ako se koristi e-pošta ili faks), te sve dodatne informacije.

PT-04.24 – PPU platitelja odlučuje o Zahtjevu, a ako je prihvaćen, šalje nalog za povrat neautorizirane transakcije CSM-u te obavještava platitelja.

Opis	Nakon primitka odgovora od PPU primatelja ili nakon 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva platitelja, PPU platitelja mora riješiti Zahtjev za povrat. PPU platitelja može postupiti na sljedeći način: PPU platitelja može prihvati Zahtjev za povrat kada primatelj prihvati Zahtjev (kodovi tipova odgovora „1“ i „2“ koje daje primatelj) PPU platitelja može prihvati Zahtjev platitelja nakon što je usporedio Zahtjev koji je postavio platitelj s kopijom Suglasnosti i dodatnim informacijama primljenih od PPU primatelja i primatelja. PPU platitelja može i odbiti Zahtjev platitelja. Ovo je odluka PPU platitelja koja je konačna za sve Sudionike u Shemi. Primatelj/platitelj mogu uvjek upotrijebiti sva moguća sredstva da ponovno pokrenu postupak s platiteljem/primateljem, ali to je izvan opsega Sheme. Ako PPU platitelja ne primi odgovor od PPU primatelja unutar 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva za povrat platitelja, PPU
-------------	--

	<p>platitelja može riješiti Zahtjev i postupiti na način koji smatra prikladnim, uzimajući u obzir dokaze koje je predočio platitelj.</p> <p>Kada je PPU platitelja suglasan izvršiti povrat platitelju, može zatražiti iznos povrata od PPU primatelja.</p> <p>Ako PPU platitelja odluči ne prihvati i ne izvršiti Zahtjev za povrat, platitelj mora biti odmah obaviješten, a relevantni dodatni dokazi primljeni od primatelja moraju se dostaviti platitelju.</p> <p>Odluka PPU platitelja konačna je za sve Sudionike u Shemi.</p> <p>PPU platitelja mora zatražiti kopiju Suglasnosti kako je opisano u PT-04.21 prije traženja iznosa povrata od PPU primatelja, osim u slučajevima kada je Suglasnost otkazao platitelj ili više ne važi zbog 36-mjesečnog razdoblja neaktivnosti.</p> <p>U slučaju izvršenja Zahtjeva za povrat isti „trošak povrata“ koji je opisan u PT-04.16 može se pribaviti od PPU primatelja koristeći isto pravilo.</p> <p>Sudionici se upućuju i na Dodatak I. ovih Pravila: Upute za povrat neautorizirane transakcije.</p>
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka odgovora na Zahtjev od PPU primatelja, ili najkasnije nakon 30 kalendarskih dana počevši od primitka Zahtjeva platitelja (PT-04.20).
Trajanje	Najviše 4 međubankovna radna dana nakon PT-04.23.
Ulazne informacije	Početni Zahtjev, odgovor s kopijom potpisane Suglasnosti ili druge dodatne informacije primljene od primatelja.
Izlazne informacije	<p>Poruka o povratu (Refund) neautoriziranog SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05 šalje se porukom pacs.004.001.02.</p> <p>Referenca na Zahtjev koju daje PPU platitelja i referenca na odgovor primatelj na zahtjev (ako je dana u odgovoru) moraju se poslati nazad kao obvezni elementi u poruci DS-05 (poruka pacs.004) – u atributu AT-R5.</p>

PT-04.25 – CSM šalje nalog za povrat (Refund) za neautorizirane transakcije PPU primatelja

Opis	CSM šalje nalog za povrat (Refund) PPU primatelja porukom pacs.004.001.02. Obračun se obavlja odobrenjem računa PPU platitelja i terećenjem računa PPU primatelja za početni iznos SDD naloga te za „trošak povrata“ koju obračunava PPU platitelja.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.24
Trajanje	CSM ciklus obračuna.
Ulazne informacije	Poruka o neautoriziranoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

Izlazne informacije	Poruka o neautoriziranoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.
----------------------------	---

PT-04.26 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za iznos povrata (Refund) neautorizirane platne transakcije

Opis	<p>PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos iz primljenog naloga za povrat. PPU primatelja mora s primateljem ugovoriti način i rokove povrata sredstava i „trošak povrata“. Datum ovog terećenja izvan je opsega Sheme.</p> <p>Ovo podrazumijeva da PPU primatelja može obvezati primatelja da ne zatvori svoj transakcijski račun kod PPU primatelja nakon okončanja relevantnog poslovnog odnosa, tijekom određenog razdoblja, kako bi mogao provesti zahtjeve za povrat (Refund) sredstava.</p> <p>Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja, ili pak PPU primatelja mora prihvati gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.</p>
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.25
Trajanje	Izvan opsega Sheme
Ulagne informacije	Poruka o neautoriziranoj platnoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

PT-04.27 – Primatelj rješava spor u vezi s povratom neautorizirane platne transakcije

Opis	Ako se primatelj ne slaže s povratom (Refund), mora kontaktirati platitelja u vezi s rješavanjem Zahtjeva, izvan Sheme.
Datum/vrijeme početka	Nakon PT-04.26
Trajanje	Izvan opsega Sheme
Ulagne informacije	Poruka o neautoriziranoj platnoj transakciji primljena od PPU platitelja kako je opisano u DS-05.

6.5.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)

PT-05.01 – Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate platne transakcije

Opis	Poništenja pokreće primatelj nakon obračuna SDD naloga, kada uoči da SDD nalog nije trebao biti iniciran zbog jednog od razloga opisanih u točki 6.8 AT-31.
Datum/vrijeme početka	Dan D = datum izvršenja = datum obračuna.
Datum/vrijeme završetka	Dan D+5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Izlazne informacije	Poništenje plaćanja na zahtjev primatelja kako bi se omogućilo PPU primatelja da ispunji DS-07 na međubankovnoj razini. Poništenje sadrži referencu SDD naloga kako bi se omogućilo platitelju da uskladi poništenje (Reversal) i SDD nalog.

PT-05.02 – PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja

Opis	PPU primatelja proslijeđuje poništenje CSM-u porukom pacs.007.001.02. Budući da se postupak poništenja temelji na rješavanju iznimaka i treba ostati iznimnim postupkom, PPU primatelja mora pažljivo pratiti korištenje ovog postupka kako bi izbjegao zlouporabu sustava rješavanja iznimaka od primatelja iz razloga osim onih navedenih u točki 6.3.5.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.01
Datum/vrijeme završetka	Dan D + 5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Ulazne informacije	Poništenje (DS-05).
Izlazne informacije	Međubankovo poništenje plaćanja (DS-07).

PT-05.03 – CSM proslijeđuje poništenje (Reversal) prema PPU platitelja

Opis	CSM obračunava poništenje (Reversal) terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja te proslijeđuje poništenje prema PPU platitelja porukom pacs.007.001.02.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.02
Datum/vrijeme završetka	Dan D + 5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03).
Ulazne informacije	Međubankovo poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Međubankovo poništenje plaćanja (DS-07).

PT05.04 – PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga

Opis	PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li za SDD nalog terećen transakcijski račun platitelja ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili je izvršen povrat (Return ili Refund).
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT05.03.
Datum/vrijeme završetka	Dan D + n (nije definirano Shemom)
Ulazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Informacije platitelju, prema opisu iz DS-06.

6.5.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)

PT-06.01 – PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti i svih pripadajućih izmjena

Opis	PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja da od primatelja pribavi kopiju Suglasnosti i povezane izmjene. Prihvaćeni tehnički kanali za slanje zahtjeva su sljedeći: 1. SWIFT poruka 2. E-pošta s formatiranim obrascem 3. Slanje telefaksom s formatiranim obrascem 4. Bilo koje drugo sredstvo dogovoreno između PPU platitelja i PPU primatelja.
Datum/vrijeme početka	U bilo kojem trenutku, kada platitelj i/ili PPU platitelja utvrde potrebu za pribavljanje kopije Suglasnosti.
Trajanje	Bez ograničenja za Shemu
Ulazne informacije	Zahtjev kako je opisano: Za SWIFT poruku: u DS-10 Za e-poštu ili za telefaks: u DS-11

PT-06.02 – PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev primatelju

Opis	PPU primatelja prima Zahtjev za kopiju Suglasnosti i proslijeđuje ga primatelju.
Datum/vrijeme početka	Nakon prethodnog koraka.
Trajanje	Najviše 3 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Originalna poruka o Zahtjevu od PPU platitelja, kako je opisano u DS-10 ili u DS-11.
Izlazne informacije	Poruka o Zahtjevu u bilo kojem formatu dogovorenom između PPU primatelja i primatelja.

PT-06.03 – Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU

Opis	Primatelj poduzima jednu od sljedećih radnji: 1. Šalje kopiju tražene Suglasnosti 2. Navodi razlog zašto se kopija ne može dostaviti. Odgovor mora biti poslan PPU primatelja korištenjem tehničkog kanala dogovorenog između PPU primatelja i primatelja. PPU primatelja mora odgovor primatelja proslijediti prema PPU platitelja, koristeći kanal koji je PPU platitelja naznačio u poruci o Zahtjevu.
Datum/vrijeme početka	Po primitku Zahtjeva.
Trajanje	Najviše 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Zahtjev PPU primatelja.
Izlazne informacije	Kopija tražene Suglasnosti ili poruka odgovora na Zahtjev u kojoj se objašnjava zašto se Zahtjevu ne može udovoljiti, kako je opisano u DS-10 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-11 (ako se koristi e-pošta ili faks).

PT-06.04 – PPU primatelja šalje kopiju Suglasnosti prema PPU platitelja

Opis	Nakon primitka odgovora od primatelja, PPU platitelja smije koristiti kopiju Suglasnosti za predviđenu namjenu.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka odgovora na Zahtjev.
Ulazne informacije	Odgovor koji sadrži kopiju Suglasnosti ili druge dodatne informacije primljene od primatelja.
Izlazne informacije	Odgovor u bilo kojem formatu koji je prihvatio PPU platitelja.

6.6 Opis i sadržaj skupova podataka (DS)

Ova točka opisuje skupove podatke koje koristi platna Shema.

6.6.1 Popis skupova podataka

DS-01	Suglasnost
DS-02	Dematerijalizirana Suglasnost
DS-03	SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)
DS-04	Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02)
DS-05	Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)
DS-06	Informacija platitelju o SDD nalogu
DS-07	Međubankovo poništenje (Reversal) SDD naloga
DS-08	Poruka „Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev
DS-09	Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne trasnake (Refund) i odgovor na Zahtjev
DS-10	Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti
DS-11	Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev

6.6.2 DS-01 – Suglasnost

Opis	Suglasnost mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Primatelj je može izdati u personaliziranom obliku, s već unesenim podacima koji se odnose na njega. Oblikovanje Suglasnosti mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Shema ne standardizira pismo, boje ili format Suglasnosti, niti redoslijed podataka koji će se koristiti na Suglasnosti te bi primatelj trebao uvijek osigurati da su informacije na Suglasnosti jasno čitljive. Suglasnost ne smije sadržavati nikakve dodatne informacije koje bi platitelj mogao pogrešno shvatiti kao dio Suglasnosti. Shema zahtijeva da Suglasnost ima naslov „SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje“. Suglasnost mora sadržavati obavezne atrIBUTE: Identifikator suglasnosti Ime i prezime platitelja Adresa platitelja Poštanski broj/mjesto platitelja Zemlja platitelja IBAN platitelja Naziv primatelja Identifikator primatelja Adresa primatelja Poštanski broj i sjedište primatelja Zemlja primatelja Vrsta plaćanja Mjesto i datum potpisa Potpis platitelja, Te može sadržavati i neobavezne atrIBUTE: Identifikacijska oznaka platitelja Naziv stvarnog dužnika Identifikacija stvarnog dužnika Naziv krajnjeg primatelja Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora Opis ugovora. Obavezan tekst u zagлавju (autorizacija i pravo na povrat (Refund)) Obavezan tekst koji se odnosi na opće uvjete PPU platitelja.
------	--

Polje ‘Samo za upotrebu primatelja plaćanja’	Dodatne informacije na Suglasnosti nalaze se u opcionalnom polju za primatelje označenom „Samo za upotrebu primatelja plaćanja“ te logotip primatelja. Polje „Samo za primateljevu uporabu“ dano je za internu uporabu primatelju te se može koristiti samo nakon potpisa platitelja za interne svrhe i ne smije se proslijediti PPU primatelja u dematerijaliziranom obliku suglasnosti.
Sadržani atributi	Atribute u Suglasnosti mora popuniti, osim ako je drugačije naznačeno: <ul style="list-style-type: none"> • Primatelj: AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme, naslovljena riječima ‘SEPA suglasnost za Osnovno izravno terećenje’ • Primatelj: AT-01 Identifikator suglasnosti • Platitelj: AT-14 Ime i prezime platitelja • Platitelj: AT-09 Adresa platitelja (opcionalno) • Platitelj: AT-15 Naziv stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • Platitelj: AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • Primatelj: AT-02 Identifikator primatelja • Primatelj: AT-03 Naziv primatelja • Primatelj: AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: AT-05 Adresa primatelja • Platitelj: AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • Platitelj: AT-33 Potpis platitelja • Primatelja: AT-21 Vrsta plaćanja (dozvoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljamajuće plaćanje“) • Primatelj: AT-08 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (opcionalno).
Smjernice za oblikovanje SEPA Suglasnosti za Osnovno izravno terećenje	<ul style="list-style-type: none"> • Standardno zaglavljie ‘SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje’ je obvezno • Zaglavljie Suglasnosti mora sadržavati sljedeći obavezni tekst: “Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlašćujete (A) {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s nalozima za plaćanje koje dostavlja {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA}. Vaša prava uključuju i pravo na povrat novčanih sredstava od Vaše banke u skladu s ugovorenim uvjetima između Vas i Vaše banke. Zahtjev za povrat novčanih sredstava mora se podnijeti u roku od 8 tjedana računajući od datuma kada je Vaš račun za plaćanje terećen.“ • Nadalje, Suglasnost mora sadržavati sljedeći obavezni tekst: „Vaša prava glede ove suglasnosti, objašnjena su u općim uvjetima poslovanja koje možete dobiti od Vaše banke.“. • Suglasnost mora biti jasno odijeljena od bilo kojeg drugog teksta. Unutar Suglasnosti ne smije se pojavljivati nikakav dodatni tekst. <p>Naziv primatelja, adresa i identifikator primatelja moraju biti prethodno tiskani ili otisnuti pečatom na Suglasnosti.</p>
Odgovornosti primatelja	Primatelj mora:

	<ul style="list-style-type: none"> • osigurati da su sve Suglasnosti i dokumentacija vezana na primjenu SEPA Osnovnog izravnog terećenja u skladu s Pravilima te se treba obratiti svom PPU ako su mu potrebna daljnja pojašnjenja • osigurati da je identifikator suglasnosti ispunjen prije potpisivanja Suglasnosti ili prije slanja prvog SDD naloga • osigurati da je Suglasnost ispravno popunjena prije slanja dematerijaliziranih podataka.
--	--

U nastavku je prikazan primjer Suglasnosti za SEPA Osnovno izravno terećenje.

Izmjena	☐	NAZIV I LOGOTIP PRIMATELJA PLAĆANJA
Opoziv	☐	
SEPA Suglasnost za Osnovno izravno terećenje		
Identifikator suglasnosti - popunjava primatelj (do 35 znakova)		
<p>Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlašćujete (A) [NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA] da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s naložima za plaćanje koje dostavlja [NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA]. Vaša prava uključuju i pravo na povrat novčanih sredstava od Vaše banke sukladno ugovorenim uvjetima između Vas i Vaše banke. Zahtjev za povrat novčanih sredstava mora se podnijeti u roku od 8 tjedana računajući od datuma kada je Vaš račun za plaćanje terećen.</p>		
<p>Molimo popunite sva polja označena sa *. <i>By signing this mandate form, you authorize (A) [NAME OF CREDITOR] to send instructions to your bank to debit your account and (B) your bank to debit your account in accordance with the instructions from [NAME OF CREDITOR]. As part of your rights, you are entitled to a refund from your bank under the terms and conditions of your agreement with your bank. A refund must be claimed within 8 weeks starting from the date on which your account was debited.</i> <i>Please complete all the fields marked with *.</i></p>		
Vaše ime i prezime <i>Your name</i>	*	<input type="text"/>
		Ime i prezime platitelja (do 70 znakova) <i>Debtor name</i>
Vaša adresa <i>Your address</i>		<input type="text"/>
		Ulica i kućni broj (do 86 znakova) <i>Street name and number</i>
		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		<input type="text"/> Mjesto (do 35 znakova) <i>City</i>
		<input type="text"/>
		Zemlja <i>Country</i>
Broj vašeg računa za plaćanje <i>Your account number</i>	*	<input type="text"/>
		Broj računa za plaćanje - IBAN (za hrvatski IBAN - 21 znak) <i>Account number - IBAN</i>
Naziv primatelja plaćanja <i>Creditor name</i>	**	<input type="text"/>
		Naziv primatelja plaćanja (do 70 znakova) <i>Creditor name</i>
	**	<input type="text"/>
		Identifikator primatelja plaćanja (18 znakova) <i>Creditor identifier</i>
	**	<input type="text"/>
		Ulica i kućni broj (do 86 znakova) <i>Street name and number</i>
	**	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		<input type="text"/> Mjesto (do 35 znakova) <i>City</i>
	**	<input type="text"/>
		Zemlja <i>Country</i>
Vrsta plaćanja <i>Type of payment</i>	* Ponavljajuće plaćanje ☐	ili ☐ <i>Recurrent payment</i> or <i>Jednokratno plaćanje</i> ☐ <i>One-off payment</i>
Mjesto potpisivanja Suglasnosti <i>Location of signing</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/> * Datum <i>Location</i> <i>Date</i>
Potpis <i>Signature</i>		
*		
<p>Napomena: Vaša prava glede ove suglasnosti objašnjena su u općim uvjetima poslovanja koje možete dobiti od Vaše banke <i>Note: Your rights regarding the above mandate are explained in a statement that you can obtain from your bank</i></p>		

Dodatne pojedinosti ugovomog odnosa između primatelja plaćanja i platitelja - samo za informativne svrhe.
Details regarding the underlying relationship between the Creditor and the Debtor - for information purposes only.

Identifikacijska oznaka platitelja <i>Debtor identification code</i>	Upišite bilo koju brojčanu oznaku koju želite da navede Vaša banka (do 35 znakova). Preporuka: Popunjavati OIB. <i>Write any code number here which you wish to have quoted by your bank.</i>
Osoba u čije ime se obavlja plaćanje <i>Person on whose behalf payment is made</i>	Naziv stvarnog dužnika (do 70 znakova). Ako obavljate plaćanje koje je potpisano iz ugovora sklopljenog između {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} i druge osobe (npr. kada plaćate račun druge osobe) molimo da ovde upišete ime te osobe. Ako plaćate u svoje ime, polje ostavite prazno <i>Name of the Debtor Reference Party: If you are making a payment in respect of an arrangement between {NAME OF CREDITOR} and another person (e.g. where you are paying the other person's bill) please write the other person's name here. If you are paying on your own behalf, leave blank.</i>
U skladu s ugovorom In respect of the contract	Identifikacija stvarnog dužnika (do 35 znakova). (ako se koristi popunjavati OIB) <i>Identification code of the Debtor Reference Party</i>
	Naziv krajnjeg primatelja plaćanja (do 70 znakova): Primatelj plaćanja popunjava ovo polje ako obavlja naplatu u ime krajnjeg primatelja. <i>Name of the Creditor Reference Party: Creditor completes this section if collecting payment on behalf of another party.</i>
	Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja (do 35 znakova). (Ako se koristi popunjavati OIB) <i>Identification code of the Creditor Reference Party</i>
	Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora <i>Identification number of the underlying contract</i>
	Opis ugovora <i>Description of contract</i>

Molimo popunjeno poslati na adresu:

Samo za upotrebu primatelja plaćanja:

polja označena sa ** primatelj popunjava prije nego što uruči suglasnost platitelju

6.6.3 DS-02 – Dematerijalizirana Suglasnost

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne atribute elektroničke datoteke koju čuva primatelj, u svrhu izvršenja SEPA Osnovnog izravnog terećenja, poput pripreme SDD naloga u skladu s DS-03. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-09 Adresa platitelja (ako je popunjena u DS-01) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjena u DS-01) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-01) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-01) • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • AT-08 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (ako je popunjena u DS-01) • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-01) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-01) • AT-05 Adresa primatelja • AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-21 Vrsta plaćanja (dozvoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljajuće plaćanje“) • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obavezno za izmjene) • AT-36 Datum potpisa otkaza Suglasnosti

6.6.4 DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)

Opis:	Primatelj mora dostaviti navedene atribute. Atribute poznate PPU primatelja može unijeti PPU primatelja. Ovo je stvar dogovora između primatelja i PPU primatelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-21 Vrsta plaćanja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-03 Naziv primatelja • AT-05 Adresa primatelja (opcionalno) • AT-02 Identifikator primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-02) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-02) • AT-04 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-09 Adresa platitelja (opcionalno) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-02) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-02)

	<ul style="list-style-type: none"> • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesto za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-11 Traženi datum izvršenja SDD naloga • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene) • AT-18 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • AT-19 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-58 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-59 Kategorija namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-17 Vrsta suglasnosti.
--	---

6.6.5 DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02)

Opis	skup podataka sadrži sve obvezne informacije koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poruka SDD naloga PPU platitelja putem CSM-a i bit će sadržan u koracima postupka 04 (PR-04), počevši od koraka 03 (PT-04.03), te se mora proslijediti svim Sudionicima sve do PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-21 Vrsta plaćanja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-03 Naziv primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjeno u DS-03) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjeno u DS-03) • AT-05 Adresa primatelja (ako je popunjeno u DS-03) • AT-02 Identifikator primatelja • AT-04 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • AT-12 BIC PPU primatelja • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-09 Adresa platitelja (ako je popunjeno u DS-03) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjeno u DS-03) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjeno u DS-03) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-03) • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • AT-13 BIC PPU platitelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesto za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-11 Traženi datum izvršenja SDD naloga • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene, (ako je popunjeno u DS-03))

	<ul style="list-style-type: none"> • AT-18 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (ako je popunjeno u DS-03) • AT-19 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (ako je popunjeno u DS-03) • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-58 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-59 Kategorija namjene SDD naloga (korištenje dogovaraju primatelj i PPU primatelja) • AT-17 Vrsta suglasnosti.
--	--

6.6.6 DS-05 – Poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal)

Opis	Ovaj skup podataka opisuje sadržaj poruke odbijanja (Reject), povrata (Return ili Refund) ili poništenja (Reversal). Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-R1 Tip R-transakcije • AT-R2 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • AT-R3 Kodovi razloga neprihvatanja SDD naloga • AT-R4 Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund) • AT-R5 Referenca R-transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije • AT-R6 Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja (opcionalno, vrijedi samo za povrat (Refund)) • AT-R8: Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja (opcionalno) • Točna kopija svih atributa iz primljenog DS-04 koji se odbija (Reject)/vraća (Return, Refund), osim atributa AT-31 iz DS-07 koji se vraća (Return)

6.6.7 DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu

Opis	Ovaj skup podataka sadrži informacije o SDD nalogu na teret transakcijskog računa platitelja koji moraju biti obavezno dostupni platitelju. Svi drugi atributi primljeni u međubankovnoj poruci (DS-04) mogu se učiniti dostupnima ovisno o ugovoru s platiteljem.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme ili ekvivalentna identifikacija proizvoda izravnog terećenja specifična za PPU i temeljena na SEPA izravnom terećenju • AT-03 Naziv primatelja • AT-02 Identifikator primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja).
Primjedbe	Ovi atributi odražavaju samo poslovne zahtjeve, a logičku i fizičku prezentaciju određuje PPU platitelja.

6.6.8 DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne atribute koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poništenja (Reversal) SDD naloga. Vidi točku 6.4 za točnu definiciju poništenja (Reversal). Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-04 IBAN primatelja koji će se teretiti za poništenje (Reversal) • AT-12 BIC PPU primatelja • AT-R2 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • AT-R4 Datum obračuna poništenja (Reversal) • AT-44 Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal) • AT-31 Kodovi razloga poništenja (Reversal) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-R7 Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal) • Kopija svih atributa u originalnom DS-04 koji se poništava.

6.6.9 DS-08 – Poruka Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i poruka odgovora na Zahtjev

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. Za slanje Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije od PPU platitelja do PPU primatelja. PPU primatelja mora proslijediti ove elemente primatelju. 2. Za slanje odgovora PPU primatelja na Zahtjev za povrat PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	<p>Atributi Zahtjeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AT-45 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-46 Vrsta Zahtjeva za povrat • AT-47 Datum primitka Zahtjeva kod PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • AT-04 IBAN primatelja • AT-52 Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne)
	<p>Atributi osporenog SDD naloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AT-20 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • AT-02 Identifikator primatelja

	<ul style="list-style-type: none"> • AT-03 Naziv primatelja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-07 IBAN platitelja • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-53 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-54 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga) * • AT-55 Datum otkaza/opoziva Suglasnosti (vrijedi za tip povrata = 3) * • AT-17 Vrsta suglasnosti <p>* Koristi se ili atribut AT-54 ili AT-55</p>
	<p>Za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi:</p> <p>AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno)</p> <p>AT-57 Vrste odgovora (vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 mogu se primjenjivati zajedno u odgovoru).</p>

6.6.10 DS-09 Obrazac Zahtjeva za povrat neautorizirane platne transakcije (Refund) i odgovor na Zahtjev

Osnovno SEPA Izravno terećenje	Zahtjev za povrat neautorizirane platne transakcije
Platitelj:	<p>- Ime i prezime (*) _____</p> <p>- IBAN (*) _____</p>
Primatelj:	<p>- Naziv (*) _____</p> <p>- Identifikator: (*) _____</p> <p>- IBAN (*) _____</p>
Informacije o SDD nalogu:	<p>- Iznos u kunama: (*) _____, _____</p> <p>Datum terećenja platitelja: (*) ____/____/____ Datum obračuna: (*) ____/____/____</p> <p>Datum zadnjeg naloga: (*) ____/____/____ Datum otkazivanja: (O) ____/____/____</p> <p>- Vrsta Zahtjeva za povrat (*):</p> <p>Traži se kopija Suglasnosti i u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev: _____</p> <p>Ne traži se kopija Suglasnosti u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev: _____</p>

	<p>Suglasnost otkazana/opozvana: _____</p> <p>Suglasnost istekla: _____</p> <p>- Identifikator Suglasnosti: (*)_____</p> <p>- Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja): (*)_____</p> <p>- Referenca PPU primatelja: (*)_____</p>
Zahtjev koji šalje PPU platitelja :	<p>- Datum: (*) ____/____/____ Traži se potvrda primitka Zahtjeva (da/ne):</p> <p>- Naziv PPU platitelja: (*)_____</p> <p>- Podaci za kontakt PPU platitelja: (*)_____</p> <p>_____</p> <p>- Referenca Zahtjeva: (*)_____</p> <p>- Datum primitka Zahtjeva platitelja(*) ____/____/____</p> <p>- Odgovor PPU primatelja poslati (*)</p> <p>SWIFT porukom ____ E-poštom____ Telefaksom ____</p> <p>Na adresu e-pošte: (O)_____</p> <p>Ili na broj telefaksa: (O)_____</p>
Odgovor primatelja (**):	<p>- Datum slanja odgovora: (*) ____/____/____</p> <p>- Referenca odgovora (*)_____</p> <p>- Vrste odgovora: (*)</p> <p>Zahtjev prihvaćen ____</p> <p>Nema Suglasnosti, zahtjev prihvaćen _____</p> <p>Dostavljena kopija Suglasnosti _____</p> <p>Zahtjev osporen_____</p>
(*): obvezna polja (**):ispunjavanje primatelj (O): opcionalno	

Opis	<p>Ovaj skup podataka koristi se u standardnoj proceduri za pokretanje Zahtjeva za povrat od PPU platitelja prema PPU primatelja sve do primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja. Mora se koristiti u kanalima e-pošte i telefaksa koji su prihvaćeni u proceduri povrata. Ovaj primjer obrasca može se koristiti i prilikom zaprimanja Zahtjeva za povrat od platitelja. Obrazac mora biti u sljedećim koracima proslijeden kako je navedeno u opisu procesa povrata.</p> <p>Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci.</p> <p>Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku.</p> <p>Shema ne standardizira pismo ili boje koji će se koristiti u obrascu.</p> <p>Shema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Osnovno SEPA izravno terećenje – zahtjev za povrat neautorizirane transakcije“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:</p>
Sadržani atributi:	<ul style="list-style-type: none"> • AT-45 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-46 Vrsta Zahtjeva za povrat • AT-47 Datum primitka Zahtjeva kod PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja

	<ul style="list-style-type: none"> • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • AT-04 IBAN primatelja • AT-52 Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne) • AT-20 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-07 IBAN platitelja • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-53 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-54 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga) * • AT-55 Datum otkaza/opoziva Suglasnosti (vrijedi za tip povrata = 3) * • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • Datum slanja odgovora primatelja • AT-57 Vrste odgovora (vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 mogu se primjenjivati zajedno u odgovoru) + odabir
Primjedbe	<p>* Koristi se ili atribut AT-54 ili AT-55</p> <p>Nazivi ovih polja moraju biti prisutni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru.</p> <p>Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.</p>

6.6.11 DS-10 – Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. za slanje Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja do PPU primatelja. PPU primatelja mora proslijediti ove elemente primatelju.
-------------	--

	<p>2. Za slanje odgovora na Zahtjev za kopiju Suglasnosti od PPU primatelja prema PPU platitelja.</p> <p>Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.</p>
Sadržani atributi	<p>Atributi Zahtjeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AT-45 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-04 IBAN primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-17 Vrsta suglasnosti. <p>Za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • AT-57 Vrste odgovora

6.6.12 DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev

Osnovno SEPA Izravno terećenje	Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti
Platitelj:	- Ime i prezime (*) <hr/>
Primatelj:	- Naziv (*) <hr/> - Identifikator: (*) <hr/> - IBAN primatelja: (*) <hr/>
Suglasnost:	- Identifikator Suglasnosti: (*) <hr/>
Zahtjev koji šalje PPU platitelja:	- Datum: (*) ____/____/_____ - Naziv PPU platitelja: (*) - Podaci za kontakt PPU platitelja: (*) <hr/> - Referenca zahtjeva: (*) <hr/>

	<p>- Odgovor PPU primatelja poslati (*) SWIFT porukom ____ E-poštom ____ Telefaksom ____ na adresu e-pošte: (O) _____</p> <p>ili na broj telefaksa: (O) _____</p>
Odgovor primatelja (**):	<p>- Referenca odgovora: (*) _____</p> <p>- Vrste odgovora: (*) Dostavljena kopija ____ Suglasnost nije dostupna ____</p>
(*) : obvezna polja (**): ispunjava primatelj (O): opcionalno	

Opis	<p>Ovaj skup podataka opisuje obrazac za pokretanje zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja prema PPU primatelja sve do primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja. Mora se koristiti u kanalima e-pošte i telefaksa.</p> <p>Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci.</p> <p>Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku.</p> <p>Shema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Osnovno SEPA izravno terećenje – zahtjev za kopiju Suglasnosti“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:</p>
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • AT-45 Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-04 IBAN primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Ime i prezime platitelja • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • Datum slanja odgovora primatelja • AT-57 Vrste odgovora

Primjedbe	<p>Nazivi ovih polja moraju biti prisutni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.
------------------	---

6.7 Poslovno značenje atributa (AT)

Ova točka opisuje poslovno značenje atributa koje koristi Shema.

Za svaki atribut koji je specifičan za SEPA izravno terećenje dan je kratak opis, a gdje je moguće dan je i opis vrijednosti kodova R-transakcija. Pravila ne definiraju format atributa niti duljinu polja, osim ako se to ne smatra poslovnim uvjetom.

6.7.1 AT-01 – Identifikator suglasnosti

Opis:	<p>Ova referenca služi za identifikaciju svake pojedinačne Suglasnosti koju je potpisao platitelj određenom primatelju.</p> <p>Za svaku se Suglasnost određuje jedinstven broj u kombinaciji s identifikatorom primatelja (AT-02 bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“). Ako unos elemenata AT-01 i AT-02 (bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“) obavlja netko u ime primatelja, primatelj je dužan osigurati dostupnost podataka o Suglasnosti u svakom trenutku.</p> <p>Duljina atributa nije ograničena Pravilima. Budući da se ovaj atribut koristi u nekoliko postupaka kao ključ koji se unosi da bi se pristupilo dokumentima koji sadrže informacije o Suglasnosti, primateljima se preporučuje da ograniče duljinu na broj pozicija potrebnih za upravljanje poslovanjem primatelja.</p>
--------------	--

6.7.2 AT-02 – Identifikator primatelja

Opis:	<p>1 Identifikator primatelja Identifikator primatelja služi za identifikaciju primatelja i jedinstven je unutar Registra SEPA identifikatora primatelja. Ova identifikacija mora biti postojana tijekom vremena kako bi platitelj i PPU platitelja mogli uputiti Zahtjev za rješavanje reklamacije ili Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti.</p> <p>2 Struktura identifikatora Identifikator primatelja sadrži sljedeće elemente:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. pozicije 1 – 2 Sadrži oznaku „HR“ po ISO 3166 standardu b. pozicije 3 – 4 Kontrolne znamenke (pokriva a + d). c. pozicije 5 – 7 Sadrži „Poslovni kod primatelja“ odnosno oznaku „ZZZ“ d. pozicije 8 – 18 Sadrži OIB primatelja <p>Detaljne specifikacije u vezi ovog identifikatora dostupne su u Formatu poruke pain.008.001.02 za zadavanje naloga SEPA osnovnog (Core) i SEPA poslovnog (B2B) izravnog terećenja.</p> <p>3 Registrar SEPA identifikatora primatelja</p>
--------------	--

	FINA vodi Registar SEPA identifikatora primatelja i dodjeljuje identifikatore primatelja temeljem zahtjeva PPU primatelja. Detaljan opis naveden je u referencama.
--	--

6.7.3 AT-03 – Naziv primatelja

Opis:	Naziv primatelja je informacija koju PPU platitelja proslijeđuje platitelju u svrhu identifikacije primatelja koji je zadao SDD nalog.
--------------	--

6.7.4 AT-04 – IBAN primatelja

Opis:	Broj transakcijskog računa primatelja (IBAN) koji se koristi: <ul style="list-style-type: none"> • za odobrenje po SDD nalogu (DS-04) • za terećenje kod provedbe odbijanja (Reject), povrata (Return i Refund (DS-05)) i poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
--------------	--

6.7.5 AT-05 – Adresa primatelja

Opis:	Adresa primatelja je informacija koju PPU platitelja proslijeđuje platitelju.
--------------	---

6.7.6 AT-06 – Iznos SDD naloga u kunama

Opis:	Iznos se sastoji od dva dijela, od kojih je prvi izražen u kunama, a drugi u lipama. Prvi dio mora biti veći od ili jednak nula kuna te jednak ili manji od 999.999.999 kuna. Drugi dio mora biti veći od ili jednak nula lipa te manji ili jednak 99 lipa. Vrijednost jednakna 0,00 kuna (nula kuna i nula lipa) nije dozvoljena.
--------------	--

6.7.7 AT-07 – IBAN platitelja

Opis:	Broj transakcijskog računa platitelja (IBAN) koji se koristi: <ul style="list-style-type: none"> • za terećenje po SDD nalogu (DS-04) • za odobrenje kod provedbe povrata (Refund (DS-05)) i poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
--------------	---

6.7.8 AT-08 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora

Opis:	Format i sadržaj ovog identifikatora definira primatelj.
--------------	--

6.7.9 AT-09 – Adresa platitelja

Opis:	Adresa platitelja kako je registrirana kod primatelja
--------------	---

6.7.10 AT-10 – Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja)

Opis:	<p>Jedinstveni identifikator SDD naloga određuje primatelj radi praćenja SDD naloga i prenosi se nepromijenjen tijekom cijelog procesa obrade SDD naloga i/ili R-transakcije. Jedinstveni identifikator predstavlja poziv na broj platitelja kojeg definira primatelj i treba biti razumljiv platitelju (broj računa, korisnički broj...).</p> <p>Primatelj ne može zatražiti povrat nikakvih drugih referentnih informacija u svrhu identifikacije SDD naloga.</p> <p>Popunjava se prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima.</p> <p>PPU primatelja obavezno provjerava je li primatelj popunio Jedinstveni identifikator prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima.</p>
--------------	--

6.7.11 AT-11 – Traženi datum izvršenja SDD naloga

Opis:	Vidi točku 6.3.1
--------------	------------------

6.7.12 AT-12 – BIC PPU primatelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje finansijske institucije u finansijskim transakcijama.
--------------	---

6.7.13 AT-13 – BIC PPU platitelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje finansijske institucije u finansijskim transakcijama.
--------------	---

6.7.14 AT-14 – Ime i prezime platitelja

Opis:	Ime i prezime platitelja kako je registrirano kod primatelja.
--------------	---

6.7.15 AT-15 – Naziv stvarnog dužnika

Opis:	Informacije o stvarnom dužniku unose se samo u svrhu osiguranja pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obvezan osigurati PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije u svrhu izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	---

6.7.16 AT-16– Oznaka mjesta za elektronički potpis

Opis:	Ovo je oznaka mjesta za prijenos informacija koje su potrebne u svrhu korištenja elektroničkog potpisa.
--------------	---

6.7.17 AT-17 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)

Opis:	Vrsta Suglasnosti omogućava razlikovanje između papirnate Suglasnosti izdane u skladu s Pravilima i Suglasnosti izdane u obliku e-Suglasnosti. Do uspostave e-Suglasnosti u RH primjenjuje se samo papirnata Suglasnost.
--------------	---

6.7.18 AT-18 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost

Opis:	Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost prije nego je Suglasnost i povezani osnovni ugovor preuzeo novi primatelj.
--------------	---

6.7.19 AT-19 – Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost

Opis:	U slučaju da Suglasnost preuzima primatelj koji se razlikuje od izvornog primatelja, izvorni identifikator suglasnosti mora biti naveden u ovom atributu.
--------------	---

6.7.20 AT-20 – Identifikacijska oznaka Sheme

Opis:	Ovaj kod omogućava razlikovanje naloga temeljenih na Shemi od naloga koji se temelje na drugim Shemama.
--------------	---

6.7.21 AT-21 – Vrsta plaćanja

Opis:	Ovaj atribut omogućava identifikaciju različitih vrsta plaćanja:
Raspon vrijednosti:	1. Jednokratni SDD nalog 2. Ponavljajući SDD nalog, koji nije zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 3. Prvi SDD nalog u nizu ponavljajućih SDD naloga (opcionalno) 4. Zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 5. Poništenje (Reversal)

Napomene:	Vrijednosti kodova su određene proizvoljno u svrhu evidencije, tj. nisu preuzete iz odobrenih standarda. SDD nalog s opcionalnom vrstom plaćanja „prvi u nizu ponavljajućih izravnih terećenja“ se obrađuje kao ponavljajući SDD nalog.
------------------	---

6.7.22 AT-22 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja)

Opis:	Ovu informaciju definira primatelj i PPU platitelja je mora prikazati platitelju nakon terećenja transakcijskog računa platitelja. Preporučeno je da se nalazi na prethodnoj obavijesti primatelja. Može također sadržavati i identifikator osnovnog ugovora. Detalji plaćanja se obavezno popunjavaju u strukturiranom obliku. Popunjava se model i poziv na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba. Obavezno se popunjavaju i Dodatni detalji plaćanja (opis plaćanja). PPU primatelja mora provjeriti je li atribut Detalji plaćanja popunjeno: - modelom i pozivom na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba - opisom plaćanja.
--------------	--

6.7.23 AT-24 – Razlog za izmjenu Suglasnosti

Opis:	Ovaj kod opisuje razlog izmjene Suglasnosti po nalogu primatelja i/ili platitelja
Raspon vrijednosti:	Promjena atributa AT-01 (Primatelj definira novi identifikator suglasnosti) Promjena atributa AT-02 (nove informacije o Identifikatoru primatelja) Promjena atributa AT-03 (Naziv primatelja) Promjena atributa AT-07 (Platitelj navodi drugi transakcijski račun za terećenje otvoren kod istog ili drugog PPU) Kombinacija promjena atributa AT-01, AT-02 i/ili AT-03.

6.7.24 AT-25 – Datum potpisivanja Suglasnosti

Opis:	Datum kada je platitelj potpisao Suglasnost. Datum potpisivanja Suglasnosti je nepromjenjiv tijekom važenja Suglasnosti.
--------------	--

6.7.25 AT-26 – Datum obračuna SDD naloga

Opis:	Datum obračuna u CSM-u.
--------------	-------------------------

6.7.26 AT-27 – Identifikacijska oznaka platitelja

Opis:	Ovaj atribut služi za identifikaciju platitelja. Sadrži oznaku koju određuje platitelj u dogovoru s primateljem s ciljem olakšavanja identifikacije platitelja. Platitelj ga može naznačiti, no u okviru Sheme ovaj se atribut smatra opcionalnim.
--------------	--

6.7.27 AT-31 – Kod razloga poništenja (Reversal)

Opis:	Ovaj kod objašnjava razlog za poništenje SDD naloga. Definira ga primatelj ili PPU primatelja koji pokreće poništenje (Reversal). PPU platitelja može koristiti ovaj kod radi informiranja platitelja o razlogu odobrenja njegovog transakcijskog računa.
Raspon vrijednosti:	Višestruki unos Razlog nije naveden

6.7.28 AT-33 – Potpis platitelja

Opis:	Potpis platitelja na papirnatoj Suglasnosti
--------------	---

6.7.29 AT-36 – Datum potpisa otkaza Suglasnosti

Opis:	Datum na koji je platitelj potpisao otkaz Suglasnosti.
--------------	--

6.7.30 AT-37 – Identifikacija stvarnog dužnika

Opis:	Ovaj podatak osigurava platitelj i dostavlja se primatelju kao dio podataka sa Suglasnosti. Informacije o stvarnom dužniku unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obvezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	--

6.7.31 AT-38 – Naziv krajnjeg primatelja

Opis:	Podaci o krajnjem primatelju unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obvezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	--

6.7.32 AT-39 – Identifikacija krajnjeg primatelja

Opis:	Ovaj podatak osigurava primatelj i dostavlja se platitelju u neizmijenjenom obliku. Podaci o krajnjem primatelju unose se samo
--------------	--

	radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obvezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--	---

6.7.33 AT-43 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja

Opis:	Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja i proslijeđuje prema PPU platitelja.
--------------	--

6.7.34 AT-44 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal)

Opis:	Iznos SDD naloga koji se poništava. Ovaj se iznos ne smije razlikovati od iznosa originalnog SDD naloga, budući da djelomična poništenja nisu dozvoljena.
--------------	---

6.7.35 AT-45 – Referenca Zahtjeva (Refund) koju dodjeljuje PPU platitelja

Opis:	Referenca Zahtjeva (u vezi Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije ili pribavljanja kopije Suglasnosti) koju dodijeljuje PPU platitelja i proslijeđuje prema PPU primatelja.
--------------	--

6.7.36 AT-46 – Vrsta Zahtjeva za povrat (Refund)

Opis:	Ovaj kod služi za identifikaciju vrste Zahtjeva za povrat neautorizirane transakcije. Razlikujemo četiri vrste Zahtjeva: 1. PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti. Kopija mora biti dostavljena, osim u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev. 2. PPU platitelja traži kopiju Suglasnosti. Kopija mora biti dostavljena, čak i u slučaju da primatelj prihvati Zahtjev. 3. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti, budući da je, temeljem informacija dobivenih od platitelja, platitelj već otkazao Suglasnost. 4. PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je primatelj morao otkazati Suglasnost nakon isteka razdoblja od 36 mjeseci neaktivnog korištenja od posljednjeg SDD naloga.
--------------	---

6.7.37 AT-47 – Datum primitka Zahtjeva (Refund) kod PPU platitelja

Opis:	Datum kada je platitelj pokrenuo Zahtjev i kada je isti zaprimljen kod PPU platitelja.
--------------	--

6.7.38 AT-48 – Datum slanja Zahtjeva (Refund) od PPU platitelja

Opis:	Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja prema PPU primatelja.
--------------	---

6.7.39 AT-49 – Naziv PPU platitelja

Opis:	Naziv PPU platitelja naznačen u Zahtjevu.
--------------	---

6.7.40 AT-50 – Podaci za kontakt PPU platitelja

Opis:	Podaci za kontakt PPU platitelja koje koristi PPU primatelja ili primatelj u slučaju kada je kontakt neophodan u svrhu razjašnjenja određenog Zahtjeva.
--------------	---

6.7.41 AT-51 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti

Opis:	Adresa e-pošte ili broj telefaksa za slanje kopije Suglasnosti od PPU primatelja prema PPU platitelja.
--------------	--

6.7.42 AT-52 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva (Refund) kod PPU primatelja (da/ne)

Opis:	Oznaka da je PPU platitelja zatražio potvrdu primitka Zahtjeva od PPU primatelja. U slučaju da se traži takva potvrda, upisuje se „da“.
--------------	---

6.7.43 AT-53 – Datum terećenja za SDD nalog

Opis:	Vidi točku 6.3.1
--------------	------------------

6.7.44 AT-54 – Datum zadnjeg SDD naloga

Opis:	Datum izvršenja zadnjeg SDD naloga po Suglasnosti za koji je podnesen Zahtjev za povrat neautorizirane transakcije.
--------------	---

6.7.45 AT-55 – Datum otkaza/opoziva Suglasnosti

Opis:	Datum opoziva Suglasnosti od platitelja ili otkazivanja od primatelja.
--------------	--

6.7.46 AT-56 – Referenca odgovora primatelja

Opis:	Referenca odgovora primatelja na Zahtjev (Refund) PPU platitelja.
--------------	---

6.7.47 AT-57 – Vrste odgovora

Opis:	Kod(ovi) vrste odgovora služi(e) u svrhu identifikacije vrste odgovora koji PPU primatelja daje PPU platitelja. Vrijednosti 1 i 2 te 2 i 3 se mogu koristiti zajedno prilikom odgovora na Zahtjev za povrat. Kodovi su: 1: Primatelj prihvata Zahtjev za povrat platitelja (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 2: Primatelj dostavlja kopiju Suglasnosti (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 3: Primatelj osporava Zahtjev (primjenjivo na Zahtjeve za povrat) 4: Primatelj dostavlja kopiju Suglasnosti (standardna vrijednost primjenjiva na zahtjeve za izdavanje kopije Suglasnosti)
--------------	---

	5: Primatelj odbija dostaviti kopiju Suglasnosti (primjenjivo na zahtjeve za izdavanje kopije Suglasnosti)
--	--

6.7.48 AT-58 – Šifra namjene SDD naloga

Opis:	Šifra namjene SDD naloga označava razlog zadavanja izravnog terećenja.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.7.49 AT-59 – Kategorija namjene SDD naloga

Opis:	Kategorija namjene SDD naloga označava informacije o prirodi transakcije izravnog terećenja. Može se koristiti u različite svrhe: u svrhu omogućavanja PPU primatelja da ponudi poseban način obrade u dogовору с primateljem ili PPU platitelja da primijeni poseban način obrade.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.7.50 AT-R1 – Tip R- transakcije

Opis:	Ovaj kod sadrži kod za identifikaciju tipa R-transakcije
Raspon vrijednosti:	Odbijanje (Reject) SDD naloga Povrat (Return i Refund) SDD naloga

6.7.51 AT-R2 – Kategorija strane koja pokreće R-transakciju

Opis:	Kategorije su: PPU primatelja (za odbijanje (Reject), poništenje (Reversal)) PPU platitelja (za Odbijanje (Reject), povrat (Return)) CSM (samo za odbijanje (Reject)) Primatelj (samo za poništenje (Reversal)) Platitelj (samo za povrat (Refund))
--------------	--

6.7.52 AT-R3 – Kod razloga neprihvaćanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund)

Raspon vrijednosti:	Razlozi zbog kojih PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog regulirani su ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja. Razlozi zbog kojih CSM ili PPU platitelja odbija (Reject) SDD nalog mogu biti: <ul style="list-style-type: none"> • neispravan format poruke • neispravan BIC • platitelj preminuo • neispravan IBAN • zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun
----------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • neispravni ili nepostojeći podaci o Suglasnosti • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • platitelj je zabranio uslugu izravnog terećenja • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (<i>Refusal</i>) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja • PPU primatelja nije registrirana pod BIC kodom upisanim u CSM • PPU platitelja nije registrirana pod BIC kodom upisanim u CSM
	<p>Razlozi povrata (Return) na zahtjev PPU platitelja mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neispravan format poruke • neispravan BIC • platitelj preminuo • neispravan IBAN • zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • platitelj je zabranio uslugu izravnog terećenja • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (<i>Refusal</i>) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja
	<p>Razlozi za povrat (Refund) su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neautorizirana transakcija • osporena autorizirana transakcija (može se samo koristiti tijekom razdoblja od osam tjedana u kojem se povrat obavlja bez pitanja)

6.7.53 AT-R4 – Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07))

Opis:	Datum obračuna naloga za povrat (Return ili Refund (DS-05)) ili poništenja (Reversal (DS-07)) u CSM-u.
--------------	--

6.7.54 AT-R5 – Referenca R- transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije

Opis:	Referenca PPU/CSM-a koji pokreće R-poruku. Ovu referencu dostavlja strana koja prima poruku prilikom traženja dodatnih informacija o R-transakciji.
--------------	---

6.7.55 AT-R6 – Trošak povrata koji PPU platitelja dobiva od PPU primatelja

Opis:	Trošak povrata koji PPU platitelja obračunava za poruku povrata (Refund) koju šalje PPU primatelja korištenjem CSM-a u skladu s pravilom opisanim u koraku postupka PT-04.16.
--------------	---

6.7.56 AT-R7 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal)

Opis:	Referenca za poništenje (Reversal) koju PPU primatelja proslijeđuje PPU platitelja.
--------------	---

6.7.57 AT-R8 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.

Opis:	Naknada za razmjenu dogovorena između PPU platitelja i PPU primatelja
--------------	---

7. USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA

Osnovna HRK SDD Shema usklađena je s propisima RH kojima se uređuje pružanje platnih usluga.

8. PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA OSNOVNE HRK SDD SHEME

8.1 Sudjelovanje u Shemi

Sudjelovanje u Shemi temelji se na sljedećim načelima:

- Sudionici Sheme su pružatelji platnih usluga u skladu s ZPP-u koji izvršavaju transakcije SEPA izravnog terećenja u kunama,
- Sudionici Sheme sudjeluju po načelu ravnopravnosti,
- Sudionici koji su pristupili Shemi moraju izvršavati platne transakcije SEPA izravnog terećenja u kunama prema Pravilima,
- Sudionici pristupaju Shemi potpisivanjem Sporazuma o pristupanju. Sporazum o pristupanju je temelj utvrđivanja prava i obveza Sudionika.

8.2 Usklađenost s Pravilima

Sudionik je obvezan pridržavati se Pravila od dana pristupanja Shemi do dana prestanka statusa Sudionika. Sudionik je dužan osigurati da se i osobe povezane sa Sudionikom (njegovi zaposlenici i treća strana koja platne transakcije obavlja u njegovo ime i za njegov račun kao i njezini zaposlenici) pridržavaju Pravila.

8.3 Dostupnost

Svaki Sudionik je obvezan izvršavati SEPA izravna terećenja u kunama u svojstvu PPU platitelja u skladu s Pravilima.

Svaki Sudionik može nuditi i izvršenje SEPA izravnih terećenja u kunama u svojstvu PPU primatelja u skladu s Pravilima.

8.4 Registar sudionika Sheme

OUNS vodi Registar sudionika koji je dužan održavati točnim i ažurnim.

Registar Sudionika mora sadržavati:

- podatke o Sudioniku (naziv, OIB, adresa....)
- datum kada je stekao status Sudionika
- podatke o Sudionicima koji su brisani s popisa, uključujući i datum njihova brisanja
- ostale informacije koje se smatraju prikladnim u interesu učinkovitog upravljanja Shemom.

Sudionici su dužni dostaviti svaku promjenu podataka najkasnije u roku od 2 radna dana od nastanka promjene.

OUNS će o svakoj promjeni u Registru sudionika obavijestiti Sudionike u skladu s Pravilniku OUNS-a.

Pristupanjem Shemi Sudionik pristaje na objavljivanje prethodno navedenih podataka.

8.5 Obveze PPU platitelja

PPU platitelja će:

- okvirnim ugovorom regulirati s platiteljem pružanje i korištenje usluga u skladu s Pravilima
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju pravni slijed poslovanja, npr. kod spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima
- osigurati da okvirni ugovor pokriva proces povrata (Refund) u slučaju kada platitelj prenosi svoj transakcijski račun drugom PPU, kako propisuju Pravila
- osigurati kontinuitet izvršenja usluge SEPA izravnog terećenja i nakon statusnih promjena u skladu s Pravilima
- prije prvog SEPA izravnog terećenja, u skladu s Pravilima, pružiti platiteljima i potencijalnim platiteljima informacije o pravima i obvezama platitelja, primatelja i PPU platitelja za korištenje usluge SEPA izravnog terećenja
- omogućiti platiteljima da zabrane naplatu SEPA izravnih terećenja na teret svog transakcijskog računa
- se pridržavati važećih načela za smanjenje rizika
- obavljati sve operativne zadatke dodijeljene PPU platitelja prema Pravilima te se pridržavati standarda navedenih u ostaloj dokumentaciji za implementaciju Sheme
- izvršiti sva odbijanja (Reject) i povrate (Return i Refund) svojih platitelja, u skladu s Pravilima, čak i ako je račun platitelja zatvoren
- na zahtjev platitelja, bez odlaganja, zatražiti sve relevantne podatke i kopiju predmetne Suglasnosti od PPU primatelja te ih dati platitelju odmah nakon primitka.

PPU platitelja će u skladu s Pravilima obvezati svakog platitelja:

- da se pridržava uvjeta Suglasnosti dogovorenih s primateljima
- da zatraži povrat (Refund) samo u skladu s vremenskim tijekom obrade navedenim u Pravilima
- da sve sporne SDD naloge nakon provedenih postupaka u skladu s Pravilima, u slučaju potrebe, rješava izravno s primateljem, te pri tome naglasiti da su PPU platitelja i PPU primatelja prema Shemi izuzeti iz ugovornog odnosa platitelja i primatelja.

8.6 Obveze PPU primatelja

PPU primatelja će:

- skloputi okvirni ugovor koji regulira pružanje i korištenje usluga u vezi sa Shemom, tek nakon primjene načela „Upoznaj svog klijenta“ (KYC);
- okvirnim ugovorom regulirati s primateljem pružanje i korištenje usluga u skladu s Pravilima;
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju slijed poslovanja npr. kod spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima ;
- osigurati da okvirni ugovor pokriva okolnosti kada primatelj prenosi svoj transakcijski račun drugom PPU, kako propisuju Pravila;
- osigurati da neće ograničavati svoje primatelje u korištenju sličnih usluga drugog PPU;
- prije prvog SEPA izravnog terećenja, u skladu s Pravilima, pružiti primateljima i potencijalnim primateljima prikladne informacije o pravima i obvezama platitelja, primatelja i PPU primatelja za korištenje usluge SEPA izravnog terećenja;
- pridržavati se važećih načela za smanjenje rizika;
- u slučaju da potencijalni primatelj nema identifikator primatelja, dati ili osigurati pribavljanje identifikatora;
- obavljati sve operativne zadatke dodijeljene PPU primatelja prema Pravilima te se pridržavati standarda navedenih u ostaloj dokumentaciji za implementaciju Sheme;

- izvršiti sva odbijanja (Reject) i povrate (Return i Refund) svojih primatelja, u skladu s Pravilima;
- isplatiti iznos svakog povrata (Return i Refund) PPU platitelja, bez obzira na status transakcijskog računa primatelja ili na samog primatelja;
- na zahtjev PPU platitelja kojem je posao SDD nalog (uključujući SDD naloge koji su naknadno odbijeni (Reject)) dostaviti sve podatke, te ako se traži, kopiju predmetne Suglasnosti od primatelja;
- pratiti kako primatelj koristi uslugu SEPA izravnog terećenja kako bi se osiguralo pridržavanje Pravila i smanjili svi rizici;
- u slučaju da postoje uvjerljivi dokazi da je primatelj izvršio ili namjerava izvršiti jedno ili više SEPA izravnih terećenja s namjerom prevare neke osobe, smjesta obustaviti izvršenje daljnjih SDD naloga za takvog primatelja;
- u ugovoru s primateljem koji regulira pružanje i korištenje usluga u vezi sa Shemom, navesti da ima pravo otkazati ugovor u slučaju da primatelj zlorabi Shemu;
- platiti "trošak povrata" PPU platitelja, kako je određeno Pravilima.

PPU primatelja će u skladu s Pravilima obvezati svakog primatelja:

- da koristi identifikator primatelja pri izvršenju SEPA izravnih terećenja;
- da koristi Suglasnost koja je u skladu s Pravilima;
- da se pridržava uvjeta Suglasnosti dogovorenih s platiteljem;
- da prikuplja, obrađuje i pohranjuje podatke u vezi sa Suglasnostima u skladu s Pravilima;
- da pošalje prethodnu obavijest platitelju o SDD nalogu koji će zadati u skladu sa Suglasnošću;
- da zadaje SDD nalog u skladu s vremenskim tijekom obrade navedenim u Pravilima;
- da obavlja sve operativne zadatke koje Pravila propisuju primateljima;
- da provede sva odbijanja (Reject) i povrate (Return i Refund) SDD naloga zadanih putem PPU primatelja;
- da bez odlaganja dostavi svom PPU informacije koje se odnose na SDD naloge i Suglasnosti, te kopiju svake tražene Suglasnosti;
- da se pridržavaju važećih načela za smanjenje rizika za primatelje;
- da rješavaju sve sporove koji se odnose na osnovni ugovor te povezane SDD naloge izravno s platiteljem.

Kada je PPU platitelja pretrpio štetu kao posljedicu povrata (Refund) izvršenog u skladu s Pravilima, a PPU primatelja ne obešteti PPU platitelja, PPU platitelja će biti ovlaštena iskoristiti, u cijelosti ili djelomično, putem subrogacije (npr. cesijom) ili na drugi način, prava koja PPU primatelja ima prema relevantnom primatelju, a PPU primatelja će poduzeti sve razumne korake kako bi osigurala takva prava za PPU platitelja.

PPU primatelja će obeštetiti PPU platitelja za finansijske gubitke u slučaju Zahtjeva za povrat (Refund) koji PPU platitelja izvrši (namiri) prema koraku PT-04.16.

8.7 Odgovornost sudionika

8.7.1 Trošak povrata (Refund i Return)

Za svako SEPA izravno terećenje koje je PPU primatelja dostavio PPU platitelja, PPU primatelja će obeštetiti PPU platitelja za:

- sve iznose koje PPU platitelja uplati platitelju tj. za iznos originalnog SDD naloga i „trošak povrata“ (Refund) prema koracima PT-04.16 ili PT-04.24 ili
- iznos SDD naloga za koji se radi povrat (Return).

8.7.2 Naknada štete za kršenje Pravila

Sudionici jedni drugima odgovaraju za štetu koja nastane kao posljedica kršenja ovih Pravila od strane sudionika ili drugih osoba za koje sudionik odgovara (npr. sudionikovih zaposlenika ili pružatelja usluga eksternalizacije), neovisno o tome da li je šteta počinjena radnjom ili propuštanjem, namjerno ili iz nepažnje.

8.7.3 Ograničenja odgovornosti

Odgovornost jednog sudionika prema drugom sudioniku za štetu koja nastane zbog kršenja ovih Pravila običnom nepažnjom ograničena je na iznos SDD naloga uvećan za „trošak povrata“ (Refund) prema koraku PT-04.16. (maksimalna odgovornost). Nakon što je PPU primatelja platio iznos originalnog SDD naloga i „trošak povrata“ (Refund) prema koraku PT-04.16, PPU primatelja ne odgovara za drugu štetu koju bi PPU platitelja pretrpio temeljem tog SDD naloga.

Ovo se ograničenje ne primjenjuje ako je šteta počinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom. Ako je oštećenik ili druga osoba za koju sudionik odgovara (npr. njegov zaposlenik ili pružatelj usluga eksternalizacije) pridonio nastanku štete ili njezinoj visini, naknada štete se razmjerno smanjuje.

Oštećenik je dužan poduzeti sve razumne mjere da bi se smanjila šteta izazvana povredom Pravila, inače druga strana može zahtijevati smanjenje naknade štete.

8.7.4 Viša sila

Sudionik ne odgovara za štetu nastalu neispunjjenjem ili kašnjenjem s ispunjenjem svih ili dijela njegovih obveza iz Pravila, ako dokaže da je neispunjene ili kašnjenje s ispunjenjem posljedica vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih okolnosti koje nije mogao spriječiti, otkloniti ili izbjegći.

8.8 Otkaz Sporazuma o pristupanju

Sudionik može otkazati Sporazum o pristupanju pisanim putem uz otkazni rok od 6 (šest) mjeseci. Otkazni rok počinje teći od dana dostave otkaza OUNS-u.

Po proteku otkaznog roka, podnositelju zahtjeva prestaje status sudionika i isti se briše iz Registra sudionika Osnovne HRK SDD Sheme za kune.

Prestankom statusa sudionika isti u odnosu na aktivnosti koje su započete prije prestanka njegova statusa sudionika i dalje zadržava sva prava i obveze koje ima prema ovim Pravilima sve do trenutka ispunjenja svih obveza proizašlih iz tih aktivnosti. To znači sljedeće:

- Sve obveze po SEPA izravnim terećenjima zadanim prije prestanka statusa Sudionika su važeće i moraju se provesti u skladu s Pravilima
- Djelomično izvršena SEPA izravna terećenja će se izvršiti u potpunosti
- Zadržavaju se sva prava ostvarena prije prestanka statusa Sudionika.

8.9 Ugovorne odredbe

Potpisom Sporazuma o pristupanju sudionici prihvaćaju ova Pravila i sve njihove izmjene i dopune donesene u skladu s točkom 9.2 ovih Pravila.

Pravila su sukladna propisima RH, a u slučaju bilo kakve neu skladu ssti, odredba/e Pravila će se zamijeniti odgovarajućom valjanom odredbom koja po svojoj intenciji i duhu najbolje odgovora zamijenjenoj odredbi. Pravila će se tumačiti u skladu s hrvatskom zakonodavstvu.

Pravila su sastavljena na hrvatskom jeziku. Ako se Pravila prevedu na bilo koji drugi jezik, prednost ima tekst na hrvatskom jeziku.

9. UPRAVLJANJE OSNOVNOM HRK SDD SHEMOM

9.1 Pristupanje Osnovnoj HRK SDD Shemi

PPU podnosi pisani zahtjev za pristupanje Osnovnoj HRK SDD Shemi potpisana od osobe ovlaštene za zastupanje.

Rukovođenje pristupnim procesom (zaprimanje zahtjeva za pristupanje Shemi i Sporazuma o pristupanju, provedbu postupka provjere udovoljavanja uvjetima za pristup, objavljivanje pristupa novog Sudionika u Registru sudionika i dr.) obavlja OUNS.

OUNS razmatra može li podnositelj zahtjeva biti Sudionikom Sheme u skladu s Pravilima i o tome pisanim putem obavještava podnositelja zahtjeva u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva.

Ako OUNS utvrdi da podnositelj zahtjeva udovoljava uvjetima za pristup Shemi, podnositelj zahtjeva potpisuje Sporazum o pristupanju Shemi kojim postaje Sudionik Sheme od datuma kojeg mu u pisanoj obavijesti odredi OUNS te se upisuje u Registar sudionika. Potpisivanjem sporazuma, Sudionik stječe sva prava i preuzima sve obveze koje su utvrđene Pravilima, drugim aktima, praksom i standardima Sheme odnosno provedbenim smjernicama i to prema svim drugim Sudionicima te vlasniku i nadzornicima i to od datuma kojeg mu odredi OUNS u pisanoj obavijesti.

U slučaju odbijanja zahtjeva, OUNS u pisanoj obavijesti navodi razlog odbijanja.

9.2 Izmjene i dopune Pravila

OUNS odlučuje o potrebi izmjene i dopune Sheme na prijedlog Sudionika, radi usklađivanja s izmjenama koje je donio EPC ili iz drugog razloga.

Prijedlog izmjena i dopuna Sudionik može dati OUNS-u u pisanim obliku.

Usuglašeni prijedlog izmjena i dopuna OUNS dostavlja NOPP-u radi donošenja odluke o prihvaćanju.

9.3 Rješavanje pritužbi Korisnika usluga na postupanje Sudionika

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi Korisnika na postupanje Sudionika Sheme nisu dio Sheme.

9.4 Rješavanje pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima, usvojenoj praksi i standardima utvrđuje OUNS donošenjem posebnih pravila.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Pravila stupaju na snagu danom usvajanja na NOPP-u, a primjenjuju se od 03. rujna 2018. godine.

11. DODATAK I. UPUTE ZA PROCES POVRATA NEAUTORIZIRANE TRANSAKCIJE

Povrati (Refund) su zahtjevi platitelja za povratom iznosa izravnog terećenja pod uvjetima dogovorenima između platitelja i njegovog PPU. Ako sporni SDD nalog nije podržan suglasnošću platitelja transakcija se smatra neautoriziranom transakcijom. Postupak rješavanja tih Zahtjeva za povratom neautorizirane transakcije je međubankovni postupak koji uključuje intervenciju zaposlenika i PPU platitelja i PPU primatelja.

Koraci tog postupka opisani su Pravilima od koraka PT-04.20 do uključivo koraka PT-04.27.

Ovim se dodatkom utvrđuje nacrt uputa za PPU platitelja i PPU primatelja. Banke sastavljaju vlastite upute, no iste moraju obuhvaćati sadržaj ovih uputa.

11.1 Upute za PPU platitelja

- a. Ovaj postupak vrijedi samo za Zahtjeve za povrat neautorizirane transakcije dane više od osam tjedana od datuma kad je platitelj terečen. Tijekom tih osam tjedana, platitelj ima pravo na povrat bez potrebe da platitelj navodi razloge svom PPU.
- b. Platitelj mora dostaviti Zahtjev svom PPU kako bi ostvario povrat SDD naloga koji nije autorizirao.
- c. Platitelj mora poslati Zahtjev najkasnije 13 mjeseci od datum terećenja spornog SDD naloga.
- d. PPU platitelja mora ispitati zaprimljeni Zahtjev te ga prihvati ili odbiti. Ako se prihvati, PPU platitelja mora bez popratnih dokaza proslijediti Zahtjev PPU primatelja koji ga proslijeđuje primatelju.
- e. Razlikujemo četiri vrste Zahtjeva:
  - Kad PPU platitelja traži Suglasnost, mora se dostaviti kopija, osim ako je primatelj prihvatio Zahtjev.
  - Kad PPU platitelja traži Suglasnost, mora se dostaviti kopija, čak i ako je primatelj prihvatio Zahtjev.
  - PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je, temeljem informacija dobivenih od platitelja, platitelj već otkazao Suglasnost.

- PPU platitelja ne traži kopiju Suglasnosti budući da je primatelj morao otkazati Suglasnost nakon isteka razdoblja od 36 mjeseci neaktivnog korištenja od zadnjeg predočenog SDD naloga.

Vrste Zahtjeva se raspoznaju po oznaci vrste povrata u sklopu podataka iz Zahtjeva.

f. Shema prihvaca sljedeće tehničke kanale za slanje Zahtjeva PPU primatelja:

- SWIFT poruka
- E-pošta s formatiranim obrascem
- Telefaks s formatiranim obrascem
- Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.

Taj se Zahtjev šalje PPU primatelja u roku od 4 međubankovna radna dana od dana primitka Zahtjeva kod PPU platitelja.

g. Po primitku odgovora o Zahtjevu za povratom od PPU primatelja, PPU platitelja mora prihvatiti ili odbiti Zahtjev za povrat platitelja.

h. PPU platitelja može prihvatiti Zahtjev u tri situacije:

- ako primatelj u odgovoru izjavi da prihvaca Zahtjev (oznaka vrste odgovora 1 i 2 zadana od primatelja)
- ako PPU platitelja odluci uvažiti Zahtjev platitelja po uvidu u elemente Zahtjeva platitelja uz presliku Suglasnosti i popratne informacije primljene od primatelja
- ako PPU platitelja u roku od 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva platitelja ne primi odgovor od PPU primatelja u vezi Zahtjeva za preslikom, Shema daje PPU platitelja pravo da odluci o zahtjevu na temelju dokaza koje je predočio platitelj, a bez elemenata koji eventualno naknadno dostavi primatelj putem PPU primatelja.

Prosječno ukupno vrijeme postupka trebalo bi biti puno kraće od predviđenih 30 dana.

PPU platitelja može i odbiti Zahtjev platitelja.

Odluka PPU platitelja je konačna za sve Sudionike u Shemi.

Ova se odluka treba provesti u roku od 4 međubankovna radna dana od dana primitka odgovora od PPU primatelja.

- Ako se Zahtjev prihvati, PPU platitelja mora odobriti transakcijski račun platitelja za iznos spornog SDD naloga te mora CSM-u dostaviti nalog za povrat (Refund). PPU platitelja mora platitelju nadoknaditi iznos „troška povrata“ u korist transakcijskog računa platitelja za razdoblje koje obuhvaća vrijeme između dana originalnog terećenja i dana odobrenja transakcijskog računa platitelja za povrat.
- Trošak povrata može se naplatiti od PPU primatelja u sklopu naloga za povrat (Refund) pomoću istog pravila koje vrijedi za povrat u roku od osam tjedana od datuma terećenja.
- Primatelj i platitelj mogu koristiti sva sredstva za ponovno otvaranje spora s drugom strankom, platiteljem ili primateljem, no to je izvan okvira Sheme. Za Shemu i PPU koji su joj pristupili, odluka koju je donio PPU platitelja predstavlja završni korak postupka plaćanja.

11.2 Upute za PPU primatelja

1. Tehnički kanali koje prihvaca PPU primatelja su sljedeći:

- SWIFT poruka
  - E-pošta s formatiranim obrascem
  - Telefaks s formatiranim obrascem
  - Bilo koje drugo sredstvo koje dogovore obje strane, PPU platitelja i PPU primatelja.
2. PPU primatelja mora proslijediti Zahtjev primatelju u bilo kojem obliku dogovorenom s primateljem u roku od 3 međubankovna radna dana od primitka Zahtjeva od PPU platitelja.
  3. Nakon provjere, primatelj mora poslati odgovor PPU primatelja putem tehničkog kanala dogovorenog između njih. Odgovor mora sadržavati dostatne informacije kako bi se PPU primatelja omogućilo da sastavi međubankovnu poruku koja se prosljeđuje PPU platitelja.
  4. PPU primatelja mora proslijediti odgovor primljen od primatelja PPU platitelja putem kanala naznačenog od PPU platitelja u početnoj poruci Zahtjeva i to u roku od 7 međubankovnih radnih dana od dana kad primatelj primio zahtjev od svog PPU.
  5. Ako PPU platitelja u roku od 30 kalendarskih dana od primitka Zahtjeva za povrat platitelja, PPU platitelja može nastaviti s postupkom povrata bez daljnog čekanja dokaznih elemenata koje će kasnije dostaviti PPU primatelja ili primatelj.
  6. Nakon što PPU platitelja obradi odgovor, PPU platitelja može odlučiti pokrenuti povrat tako da CSM-u pošalje nalog za povrat radi obračuna s PPU primatelja.
  7. U tom slučaju PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos primljenih naloga o povratu. PPU primatelja mora sama s primateljem organizirati naplatu "troška povrata". Datum tog terećenja je izvan okvira Sheme.
  8. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, zahtjev za povrat postaje kreditni rizik PPU primatelja i treba ga naplatiti od primatelja, ili PPU primatelja mora prihvati gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti račun PPU platitelja.
  9. Primatelj i platitelj koriste sva sredstva za ponovno otvaranje spora s drugom strankom, platiteljem ili primateljem, no to je izvan okvira Sheme. U odnosu na SEPA shemu izravnih terećenja i PPU koji su pristupili, odluka PPU platitelja je završni korak platnog postupka.

12. PRILOZI

12.1 Upute za Korisnike:

1. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka SEPA izravnih terećenja pain.008.001.02
2. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka opoziva (Revocation) i poništenja (Reversal) SDD naloga iz poruke pain.008.001.02
3. Uputa klijentu za prihvat XML poruke pain.002.001.03 o odbijanju (Reject) SDD naloga iz poruke pain.008.001.02
4. Izvadak - camt.053.001.02 BankToCustomerStatementV02, Informacija o prometu i stanju - camt.052.001.02 BankToCustomerAccountReportV02 , Obavijest o terećenju/odobrenju - camt.054.001.02 BankToCustomerDebitCreditNotificationV02
- Uputa za implementaciju

12.2 Upute za Sudionike:

1. Format poruke pain.008.001.02 za zadavanje naloga SEPA izravnih terećenja
2. Format poruke pain.007.001.02 za opoziv (Revocation) ili poništenje (Reversal) na zahtjev primatelja naloga SEPA izravnog terećenja (DS-07 i DS-03)
3. Format poruke pain.002.001.03 za odbijanje (Reject) naloga SEPA izravnih terećenja (DS-05)
4. BankToCustomerStatementV02 (Izvadak) – camt.053.001.02 – Format
5. BankToCustomerAccountReportV02 (Informacija o prometu i stanju računa) - camt.052.001.02 – Format
6. BankToCustomerDebitCreditNotificationV02 (Obavijest o terećenju/odobrenju) – camt.054.001.02 – Format